

Biznis yra biznis
Pittsburgho SLA. kandidatas
šandie viena, ryt — kita
Bolševikų opozicija.

Radio yra pilnas visokių stebuklų. Pasigarsinęs Chicago muzikalių instrumentų krautuvės savininkas p. J. F. Budrikas didžiuojasi esąs nepaprastai žymus lietuviybės skelbėjas, nes palaiko, taip vadinamą lietuvių radio valandą.

I jo piknikus suvažiuoja daugybė žmonių, matyt, norėdami atlyginti už jo tautinius darbus.

Bet štai, šiomis dienomis, p. Budrikas sugalvoja ir lenkų radio valandą. Lietuviai solistai mokinami lenkiškai dainuoti. Krautuvės vedėjas pakeičia savo pavardę, kad pritikti Varšuvos kostumeriams. Biznis yra biznis; nieko negali prikišti. Bet kam skelbtis tautos didvyriais, kuomet viskas sukasi tik apie dolerį ir centus.

Pittsburgso veikėjai p. Virbickas ir p. Pivarunas buvo perstatinėjami į SLA. Pildomą Tarybą. Dabar jie prašo pra nešti, jog nuo kandidatavimo atsistako. Savo vietoj jie siūlo P. Pikšrį kaip išdo globėją. P. Pikšrį, kaip išdo globėją, nus narys ir laike pereito narių prirašinėjimo kontesto gavovą. Viena vieta SLA. Pildomaj Taryboj turėtų tekti pittsburghiečiams. Vargiai ar apsiriktumem balsuodami už p. P. Pikšrį.

Skubiais žingsniais artinasi mūsų metinė Vilniaus Diena, kurioje Amerikos lietuviai pareiškia savo ištikimybę okupuotai sostinei. Geresniais laikais surinkda vom nemažai aukų, bet dabar gal pasitenkinsim vien skaitlingais mitingais ir žavėjantčia programa, kurią galima surengti be didelių išlaidų.

Pasauly netruksta margumynų. Vienas mūsų dienraštis antradienio laidoje visai isterioja sandariečius, primenant jiems būtų nebutu nusikaltingumą.

Sekandčią dieną tas pats dienraštis išėina su nekaltu ir dievobaimingu pasiūlymu, kad visi demokratiniai nusistatę lietuviai subendrinių spėkas. Nieko nuostabaus jeigu žmonės ir paabejoja ar ištikro tas daroma nuosirdžiai. Juk ir eskimosai supranta, kad įžeidimu bendradarbių negausi.

Po ilgo tylėjimo buvęs bolševikų vadas p. L. Pruseika vėl pakėlė balsą. Ilgame laikke jis smarkiai kritikuoją komunistų centro biurą ir atvirai paklausia: "Ar jus jau nusitarėte išsižadėti savo u-zurpatoriškų darbų? ar jus išsižadate gengsterizmo?" ir pan.

Šitie išsireiškimai parodo, jog kova rimtai vedama ir jog taikos greit nebus. Del vidujinių kivirčių beveik visiškai pakriko ir bolševikiškas susivienijimas.

Vokietija rimtai rupinasi savo bedarbiais. Apart tiesioginiai teikiamos pašalpos, dabar nutarta nupiginti duoną bedarbiams.

Gelžkelių kompanijos išleido didžius paskolos bonus. Surinkti pinigai bus naudojami įvairiems darbams.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XVIII

3236 SO. HALSTED STREET

Penktadienis, Rugsėjo-Sept. 25 d., 1931 m.

KAINA 5 CENTAI

No. 39

Amerikai Rupi Sulaikyti Japonijos-Kinijos Karas

Sovietai nepatenkinti Japonais Irgi Griebiasi Šautuvų.

SIUNČIA KARIUOMENĘ Į MANŽURIJĄ

Washingtonas. Rugs. 24 d. S. V. užsienių reikalų ministeris Stimsonas pasiuntė notas Japonijai ir Kinijai reikalaujamas jas liauti karo operacijąs Manžurijoje ir tuojau ištraukti iš ten savo kariuomenes. Notoje atkreipta abiejų šalių atyda į taikos sutartį, kuri jų buvo pasirašyta Washingtone 1922 metais ir į Kellogg taikos paktą, kurį jos taip pat yra pasirašiusios. Pirmoji sutartis reikalauja Japonijos gerbti Kinijos nepriklausomybę, ir jos teritorialę ir administracinę integriją.

Ryga. Rugs. 24 d. radio žiniomis, M. Litvinovas, užsienių reikalų komisaras ir M. Karakhanas, pareiškė savo nepasitikėjimą Japonijai, kad

ji jos neatsiklaususi užėmė Manžuriją ir todėl Sovietai turės griebtis žingsnių ir apginti savo interesus okupuotoje šalyje.

Anot Maskvos "Pravdos", valdžios oficiozo, Japonija šį žingsnį per ilgą laiką planavusi ir kad kiniečių ir korejiečių sumišimas buvo tik japonų provokacinis žingsnis. Kitas laikraštis, "Krasnaya Sve-sda", sako, kad raudonoji armija jau yra pasirengusi maršuoti į Manžuriją.

Nankingas. Rugs. 24 d. Iš Harbino pranešė, kad rusai jau išsiuntę kariuomenę ir žada tuojau užimti Changchun ir pietų Manžurijos traukinių liniją. Karo komisaras skrenda į Manžuriją orlaiviu iš Maskvos. Tikimasi, kad kiniečiai prašys sovietų pagalbos atsispirti prieš Japoniją.

Pabaigtas Statyti Zepelinas Akronas

Pirmas skridimas ir mėginimai labai pasekmingi.

Akron, O. Rugs. 23. Naujas didžiausias pasaulyje zepelinas Akron, neseniai baigtas statyti šiandien pirmą kartą pakilo į orą bandymams, kurie labai gerai pasisekė. Zepelinas išbuvo ore keturias valandas ir inžinieriai jį statę yra juomi labai patenkinti. Akronas skrido 125 mylių greitumu į valandą, aplankė Clevelandą ir iš ten grįžęs nusileido aerodrome.

Akroną statė Goodyear Zeppelin korp. Jo pastatymas kainavo 5 ir pusę milijono dolerių. Pradėtas statyti 1929 metais.

Šulinyje, Miške Rasta Išmėtytos Kuno Dalys

Spėjama, tai prietarinių čigonų darbas.

Helsinforas, Suomija. Šulinyje, netoli nuo Helsingforsos buvo rasta įvairios kuno dalys, supiaustytos į mužus gabalėlius. Dešimts pirštų, surištų siulu, dvi rankos, ir devynios ar dešimts kojų išmėtytos po mišką, prie šulinio. Manoma, kad tai čigonų darbas, nes jie paprastai tiki, kad nupiausių įvairias dalis nuo numirėlių, jie nesivaidins. Kiti sako, kad įvyko kokia tragedija žmogžudystės ir dar bar vedami tyrinėjimai.

Jeigu norite, dabar galima pasikalbėti su Lietuva telefonu. Pašaukti Čikagą arba New Yorką kauniečiui kainuotų koks trejetas dolerių, palyginamai nedaug už trijų minučių pasikalbėjimą.

Gal ateis laikas, kuomet ir dešimtuko užteks.

Visos Kompanijos Kapoja Algas

Darbo Federacija ir valdžia Priėmė korporacijų elgesius.

Washingtonas. Rugs 24 d. Administracija buvo labai nepatenkinta didžiųjų plieno, automobilių ir gumos kompanijų algų nukapojimu. Hooveris nieko nesakė, bet visi žino, kad jis tam buvo labai priešingas ir nuolat ragino visas pramonės šakas palaikyti kuoaukščiausius užmokesnius.

Amerikos darbo federacijos pirmininkas W. Green išsireiškė, kad darbininkus nėra ištikęs didesnis smugis ir kad visos pastangos sugražinti gerbuvį tuo vienu žingsniu buvo sluote nušluotos. Tiesa, jis tęsė, U. S. plieno korporacija sutaupys 25 milijonus, bet darbininkai praleis pragyvenimui tiek pat mažiau. Tai ne budas gražinti gerbuvį išmetant iš rinkos tokią didelę sumą pinigų.

Vilniuj Piktadariai Sunaikino Kopyčią.

Pasielgia vandaliskai su žmonių gerbiama vieta.

Vilnius. Netoli Vilniaus ne žinomi piktadariai sunaikino ir išbiaurojo kopyčią ir joje stovincią Marijos stovylą, kuri vietinių žmonių buvo labai branginama. Išnešę stovylą lauk, piktadariai ją sudaužė į šmotukus ir grįžę į kopyčią nudraskė visus paveikslus ir apdraskė sienas. Nepasitenkinę tuo, išėję laukan, išmin-džiojo žolynus ir gėles, kurias dievobaimingos moterėlės jas ten susodino. Kokiomis akimomis ir tai nežiūrėsi, toks vandališkumas nėra pateisinamas.

Persikų karalienė graž. Virginia Hallor iš Michigan atveža Hooveriui krepšį vaisių į Baltąjį Namą.

Lenkijoje Mokiniai Patys Plėšia Savo Mokyklas

Mokiniam vadovavo vietinio kunigo auklėtinis—mokinys

Kielcai. Nuo kurio laiko į vietinę gimnaziją ir komercijos mokyklą kas tai pradėjo įsilaužti. Pradėjus vesti tyrimus ir vagilius persekioti, buvo rasta, kad tai yra pačių mokyklų mokiniai, vietinės jaunimo organizacijos ir turtingesnių šeimynų nariai. Padarius jų namuose kratas rasta daug kompromituojančių laiškų, ginklų ir visokių seifų lauzymų įrankių. Pasirodė, kad tiems įsilaužimams vadovavo slapta politinė organizacija, kuri susirinkusi kur šokiuose aptardavo darbuotės planus. Pati organizacija turėjo nuolatines orgijas, kuriose visi be išimties paleistuvavo ir skendo alkoholyje. Įdomiausiai, kad viso priekystovėjo jaunas gimnazijos mokinys, koks Krzakowski, vietinio kunigo auklėtinis. Geras Lenkijos jaunuomenės gyvenimo vaizdas.

15 metų Vaikėzas Nužudė Žilą Senuką.

JAM STIGO PINIGŲ MOKYKLAI.

Perry Swank Jr. iš Creston Ind. penkiolikos metų berniukas ėjo antrus metus mokykloje. Tėvų finansinė padėtis buvo bloga ir jis negalėjo užsimokėti netgi už knygas. Todėl išėjęs vieną gražią dieną apvogė ir nugalabijo 69 metų senuką, kuris užlaikė gazolino stotį, netoliese. Pasivogęs nuo jo 40 dolerių užgesino stotyje šviesas ir užrakinęs duris išsinešino. Rytojaus dieną pas jį atsilankė policija ir dabar jis tęsia savo mokslą kalėjime. Sakosi nei kiek nesigaili nudėjęs senuką ir išto gąvęs "thrill".

SCHENECTADY, N. Y. General Electric dirbtuvėse buvo pastatytas elektrinis robotas, kuris gali skirstyti paštą. Jis veikia su pagalbatam tikros photo-elektros celes.

FILIPINAI REIKALAUJA NEPRIKLAUSOMYBĖS

Manila. Susirinkusi Filipinų salos taryba priėmė rezoluciją, kurioje reikalauja nuo Amerikos Kongreso neatidėliotina, nepriklausomybės Filipinų saloms. Memorialas buvo įteiktas Karo ministeriui P. Hurley, kuris ten neoficialiai lankėsi. Jis buvo paprašytas memorialą įteikti prez. Hooveriui ir Kongresui.

Pakorė 85 Už Merginos Garbės Apginimą

Meksikos kareiviai keršijo visiems be pasigailėjimo.

Mexico City. Rugs. 24. Vili la Gueraera mieste, Tabasco valst. gubernatoriaus atsiustas kariuomenės burys pakorė 85 miesto gyventojus už nulindavimą savo majoro Luis Chables, kuris užpuolė jauną mergaitę ir išbiaurojo. Tuo pasipiktinę gyventojai ji ir pakorė. Apie tai išgirdęs gubernatorius išsiuntė kariuomenės būrį gyventojus nubausti ir išmokinti juos "paklusnumo" savo viršininkams. Pajutę kariuomenę prisiartinant, žmonės išbėgiojo ir pradėjo slapstytis kalnuose, kur jie išbuvo virš šešias dienas nieko nevalgę ir apmirę nuo badavimo. Negalėdami to daugiau pakęsti, jie pasidavė kareiviams, kurie prieš pasiduodant prižadėjo jų neliesti ir tuo būdu juos išviliojo aikštėn. Pustaukelėje į miesta, kareiviai juos staiga apsupo ir be jokių ceremonijų pakorė 85 iš bejėgio, nusilpusio burio.

Vokiečiai Susirupino Lavalio Apilankymu

Berlynas. Atvykstant Francijos ministerių pirmininkui į Berlyną, valdžia griebėsi griežtų priemonių, kad apsaugotų juos nuo pavojaus. Penki tukstanciai policininkų buvo sumobilizuota apsaugoti traukinių liniją, kuria svečiai keliaus. Be to, dvidešimts penki sargybininkai važiuos prieš traukinių algų ir kad jas nukapotušauti kiekvieną žmogų prisiartinusi prie bėgių.

Vilniuj Rasta Lietuvos Senoves Karaliaus Kapas

Kotedros Rusyse Užtikta Karaliaus Aleksandro ir Kitų Grabai.

KUNAI ISBUVO RUSYJE VIRŠ 400 METŲ

Varšuva. Beremontuojant Vilniaus katedrą, po presbiterija darbininkai atrado gotų stiliaus rusų, kuriame buvo grabai su kunais Lietuvos Didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Aleksandro, karalienės Elbietos ir kunigaikštytės Barbaros Radzvilaitės.

Kunigaikštis Aleksandras valdė Lietuvą beveik penkius šimtus metų nuo 1492 iki 1506, ir buvo Lenkijos karaliu vainikuotas 1501 metais. Ten toj pačioj katedroj jis buvo iššventintas į didžiulius kunigaikščius. Per iššventinimo iškilmes, maršalas Jonas Chreptavičius, įteikdamas jam kardą ir buožę, tarė: "Jei

gu eisi Vytauto pėdomis, kunigaikšti, tuomet tau šitos karalystės užteks, bet jeigu nuo jų nukrypsi, tad mus ir save pražudysi."

1493 metais, jis vedė rusų caro dukterį Elena, 1501 metais, mirus Lenkijos karaliui Jonui Olbrechtui, Aleksandru buvo atiduotas vainikas.

Visas jo karaliavimo laikas buvo labai triukšmingas, su nuolatiniais karais taikomis ir vėl karais. Mirė 1506 metais Vilniaus pilyje ir buvo katedroje palaidotas.

Barbora Radzvilaitė, Radzvilų šeimos narė pirmiausiai Trakų vaivados Goštauto žmona, jam mirus apsigėdė su Zigmuntu Augustu, vėliau Lenkijos karaliumi. Ji mirė 1551 metais.

Lietuvos Daktarai Vererinarai Rygoje

Dalyvauja Pabaltijos veterinarijos kongrese.

Rygoj buvo iškilmingai atidarytas pirmas Pabaltės valstybių veterinarijos gydytojų kongresas. Kongresą atidarė žemės ūkio ministeris Albertingis, nurodymas į veterinarijos kongreso svarbą žemės ūkiui ir sveikindamas kongresą vyriausybės vardu. Po sveikinimo kalbų, kurios užtruko visą valandą, įvyko prezidiumo rinkimai. Į prezidiumą įėjo trys Lietuvos atstovai. Toliau buvo pradėti skaityti referatai. Popiet kongrese dalyviai aplankė pavyzdinę "Romuvos" ūkį.

Kongrese dalyvauja apie 120 žmonių. Į oficialias delegacijas įeina po 7 atstovus nuo kiekvienos valstybės. Iš Lietuvos — delegatų ir svečių — yra 21 žmogus.

Kongreso atidaryme taip pat dalyvavo Lietuvos ir Estijos charge d'affaires a. i. Montvila ir Melderis.

Plieno Korp. Mažina Uždarbius — algas

Nori tuo budu sutaupyti 25 milijonus dolerių.

New Yorkas. U. S. Plieno korporacijos viršininkai nutarė sumažinti visiems savo darbininkams algas, 10%. Tas mokesnių numušimas įeis galio nuo spalio pirmos.

Tos korporacijos pirmininkas J. Farrel, ligi keliatą mėnesių atgal, stojo už palaikymą algų tolyginę aukštumoj, bet nežiurint, tų pareiškimų, buvo numušti dividendai, ir juos sekė algų nukapojimas.

Korporacijos viršininkai išleido atsisaukimą, kuriame jie pareiškia, kad korporacija negalėjo išsiversti prie dabar tinių algų ir kad jas nukapojant korporacija sutaupysianči \$25,000,000 į metus.

Ispanija Apkarpys Bažnyčių Veikimą.

Suvaržyti kunigai negalės kištis į politika.

Madridas. — Migual Maurra, vidaus reikalų ministeris pranešė, kad valdžia išleido įstatymą, kuris tuojaus bus paskelbtas, ir kuriuo bus apribuotas ir susiaurintas katolikų veikimas.

Tuo įstatymu busi suvaržyti kunigai, taip, kad jie negalėtų politikauti, ir busi užbėgta už akių Ispanijos vyskupams, kurie rengiasi atsiskirti į žmones, kad jie priešintus valdžios projektuojamiems konstitucijos pakeitimams.

Buvo pasklidę gandai, kad nekurie ministeriai stoja už tai, kad būtų nutraukti santykiai su katalikų bažnyčia.

Gražuolių Kontestas Pasibaigia Peiliais

Vienas dalyvis smarkiai sužeistas.

Čenstachavas. Viename mažame miestelyje laike šokių įvyko gražuolių kontestas. Berenkant karalienę, susirinkusių žiūrėtojų buryje atsirado dvi grupės, kurios įsikarščiauo iki to laipsnio, kad užgesinus visas šviesas, į argumentus, vietoje žodžių ir keiksmų, įėjo peiliai ir buožės. Neuztenka to, kovon įsimaishė ir pačios gražuolės, kurios taip karštai konkuravo karalienės vainikui. Kontestas pasibaigė šaltojoje, į kurią kontestantus nugalėto nugalėtoji įmušo lauką policija. Vienas vyras mirtinai sužeistas, kiti lengviau.

Šeštadienyj, Rugsėjo 26 d. Chicagoje pasibaigė "Daylight saving Time". Visus laikrodžius dabar reikia atsukti atgal vieną valandą.

Vilniuje ir Nepr. Lietuvoje

NAUJI GIMNAZIJOS RUMALAI

Jau baigiami remontuoti namai, kuriuos persikelia nuo šių mokslo metų pradžios Vytauto Didžiojo gimnazija. Butas gražiai atremontuotas ir yra erdvesnis už ligšiolinį; ypač gražiai atrodo didžioji salė, kuria gimnazija gali pasididžiuoti, palyginus su kitomis Vilniaus salėmis.

LIKVIDUOJASI ĮMONĖS

Nebegalėdamos išsimokėti mokesnių, liepos mėnesį Vilniaus teritorijoje susilikvidavo: 6 odų įmonės, 4 lentų, 7 mašinų, 1 kartono ir popierio fabrikas, 8 plytų įmonės, 2 stiklo, 13 siuvyklių, 8 dailiųjų, 11 batsiuvių, 6 šaltkalvių ir 20 įvairių kitų; be to, susilikvidavo 25 valgomųjų daiktų krautuvės, 5 kepyklos ir 15 kitų.

Numatoma, kad rugpjūčio mėnuo eis lenktynių su liepos mėnesiu, nes jau iki šiol daug valgomųjų daiktų krautuvė ir restoranų gavo pranešimus, kad neužmokėjus mokesnių busiantis licitacija. Tas jau yra lygų bankrotai.

DAR DAUGIAU BEDARBIŲ

Vilniaus magistratas nebudamas tikras, kad gaus kai kokią paskolą iš centro, kas kartą mažina darbus, kad tuo būdu būtų išvengta didesnių išlaidų. Kanalizacijos darbai jau sustabdyti. Dabar greit baigiami tiesti Didž. Puhliankos gatvėje trotuarai ir tuo visi šių metų darbai bus baigti.

KUNIGAS APNUOGINO MOTERIS

Tas atsitiko šių metų vasaros metu Butrimonių mly, Alytaus apsk. Buvo taip: Per Butrimonių parapijos klebono žemę teka mažas upelis, o ka dangi arti miestelio vandenu daugiau ir nėra, tai vasarą dvi moteri (žydų tautybės), nuėjo į upelį pasimaudyti, žinoma, per kunigo žemę. Šis gi, pamatęs, kad per jo žemę eina maudytis be jo leidimo, nuėjo į upelį su savo gaspadinė ir kuomet moterys nusirengusios maudėsi, gaspadinė paėmė jų drabužius ir nunešė klebonijon. Moterys turėjo pareiti per miestelį į savo namus dienos metu su lievos kostumais. Už tokį siurprizą kun. Meškėnas su savo gaspadinė buvo patraukti Teismo atsakomybėn, bet teisme kun. Meškėnas sakėsi, nieko apie tai nežinojęs, o tai padarius gaspadinė be jo žinios. Gaspadinė Taikos teisėjas nubaudė septynias paras arešto, o kunigą išteisino.

AUSTRIJOS OPERA I KAUNA.

Valstybės teatro direktoria gavo pasiūlymą iš žinomos austrų Vienos operos "Wiener Operntruppe" (Viktor Plasser), kuriuo jie siūlūs atvažiuoti į Kauną ir gastroliuoti mūsų valstybės teatre. Jie nori Kaune surengti garbio kompozitoriaus Mazarė paminėjimo šventę, jo 140 metų proga nuo jo mirties, kuri sukanka šių metų lapkričio mėnesio dieną. Ta proga jie valstybės teatre nori pastatyti šiuos garbio kompozitoriaus Mocarčio veikalus: operą "oro ysa-

tuves", operą "Don Juana", "Cosi fan tutte" ir keltatą kitų.

BAISI SEIMOS TRAGEDIJA.

Pionierių parke, Minkauskio gtv. 83 nr. Jonas Zimblys, gyv. Ciurlionio žmoną Adolfiną ir švagerką Elydą Šimaitienę. Po to pats nusišovė. Nukentėjusios paguldytos miesto ligoninėn. Patirta, kad šios žiaurios žudynės įvykusios dėl šeimininės nesantikos.

KIEK LIETUVOJ KINEMATOGRAFU.

Visoj Lietuvoj yra 58 kinematografai, butent: Kaune ir apskrity — 14, šiaulių apskr. — 7, Marijampolės, Vilkaviškia, Rokiškio — po 4, Panevėžio, Raseinių — po 3, Biržų, Mažeikių, Tauragės, Telšių, Utenos — po 2 ir kitose apskrityse — po 1. Čia neįskaitoma Klaipėdos krašto kino teatrai.

PASIRODĖ BURIAI VILKŲ.

— "Dz. Wilenski" rašo, kad Valkininkų valsčiuje atsirado daug vilkų, kurie nakotinis laksto aplink namus ir kartais pagrobia gyvulius. Rugpjūčio 24 d. netoli Kuželėlių vienkienio vilkai pasmaugė keturias avis.

LIETUVIAI SKIRIASI NUO LENKŲ.

Vilniaus lietuvių visuomenėje kilo mintis atsiskirti nuo lenkiškų institucijų, ukio, kultūros, visuomenės ir kt. atžvilgiu. Ryšy su tuo prie dabartinio laikinojo Vilniaus lietuvių komiteto bus sukoncentruoti ir suorganizuoti skyriai, liečią visą lietuvių gyvenimą. Busiančios sudarytos finansinė, teisų, ukio ir kitos komisijos, kurios galėsiančios suteikti lietuviams įvairių reikalingos srities žinių.

GRUNA SV. JONO VARPINĖ

Vilniaus laikraščiai rašo, kad uo šv. Jono bažnyčios varpinės bokšto nukrito gzymasai. Gzimsai krisdami sugadino kiek univesiteto stogą. Dabar, rodos, sudaroma specialė komisija tirti bokšto stiprumą.

PAPIROSAS SUDĖGINO KLOJIMĄ.

Kėdainių apskrityj, Antezerių folvarke sudegė klojimas su javais ir Dotnuvos žemės ukio akademijos kuliamaus mašina. Kriminalinė policija, kaip sužinota, nustatė, kad šio klojimo gaisro priežastis yra papirosas. Mat, klojime gulėjo du vyrai, kurie naktį ten ruke. Kvota dabar perduota Grinkiškio nuovados teismo tardytojui.

SEŠI MOTORCOKLISTAI IŠ PALESTINOS.

Kaunan atvažiavo savo motociklais iš Palestinos į Kauną šeši žydai motocoklistai. Jie yra padarę jau per 10,000 kilometrų kelio. Į Lietuvą atvyko iš Latvijos ir tuojaus išvažiavo toliau.

Kaune žydų sporto organizacijos iškėlė jiems vaišias. Be to, jie buvo pakviesti dalyvauti naujų žydų gimnazijos Kaune rumų atidarymo iškilinėse.

iš Vilniaus prie Latvijos sienos lenkai buvo juos areštavę ir nubaudę po 100 zlotų pinig. pabaudos arba po 7 paras arešto.

SAULIŲ SVENTĖ KLAIPĖDOJ.

Klaipėdoj įvyko metinė šaulių šventė. Per šią šventę kaupoose prie žuvusiems paminklo nauji šauliai prisiekė. Vakarė Pagėgių šaulių meno sekcija, kuriai vadovauja Betkunas, suvaidino Putino "Valdovo sunus".

TAUTŲ S-GOS BENDRADARBIAI KAUNE.

Rugpjūčio 12 d. atvyko Kaunan du Tautų Sąjungos bendradarbiai: Ruddolo ir Nizo. Jie atvyko kaip svečiai pas užsienių Reikalų Ministeri dr. Zaunių. Kelionės tikslas užmegsti artimesni santykiai tarp Lietuvos ir Tautų S-gos.

Savaitės Įvykiai

ITALIJA GINKLUOJASI

Nors dabartiniu laiku Francija tariasi su Italija apie nusiginklavimą ir laivyno mažinimą, pastaroji pradėjo statyti dar sparčiau, aiškindama, kad jos jautiama didelis trukumas kaikuose laivyno dalyse ir ji turėjo griebtis statybos tam trukumui pašalinti.

JAUCIAMAS ZEMĖ DREBĖJIMAS.

Įvairiose pasaulio šalyse, ypatingai Naujojoje Zelandijoje, Japonijoje ir Graikijoje, paskutinėmis dienomis buvo jautiami smarkūs žemės drebėjimai ir nors nuostolių nekiek, bet žmonėms užtekintai baimės buvo įvaryta. Neseniai silpnas žemės drebėjimas buvo jautiamas ir Amerikoje, Ohio ir Indianos valstijose.

NAUTILIUS APDAUZYTAS.

Nautilus, Huberto Wilkinso submarinas plaukdamas į šiaurės ašigali buvo gerojai ledų aptrankytas ir turėjo toli nuo krantų sustoti ir mėginti sugedusias dalis pataisyti. Visą sutvarkius, Nautilus žada atplaukti į Norvegijos Bergeno uostą ir iš ten tęsti savo kelionę.

PARYŽIUJE PANAIKINTA TRAMVAJAI.

Paryžiaus miesto taryba nutarė uždrausti tramvajams vaikščioti miesto gatvėmis ir jų vieton pastatyti busus. Tai buvo padaryta dėl didelio susikimimo ir gatvių judėjimo kliudymo, prie kurio tramvajai prisidėdavo budami prišti prie bėgių. Autobusai tuo atžvilgiu busią daug patogesni.

JAPONIJOS IR KINIJOS GINCAS.

Kaip pereiname numeryje minėjome, tarp Japonijos ir Kinijos buvo įvykęs nesuipratimas. Ginče, Japonija griebsi griežtų priemonių ir užėmė Mukdeną.

Susirėmime buvo užmuštas didelis burys kiniečių kareivių ir pridaryta daug nuostolių. Kinija pradėjo su Japonija dėl to incidento tartis ir buvo manyta, kad viskas ramiai užsibaigs. Bet paskutinių dienų Kinijos žurnalistų mi-

LJETUVISKA ENCIKLOPEDIJA.

Jau baigiama spausdinti pirmas enciklopedijos sąsiuvinys, kuris netrukus pasirodys. Prenumeratorių skaičius greit auga, jau renkama antrasis tukstantis. Prenumeratos kaina 40.80 litų, perkant kaštuos 48 litai.

PASIKORĖ VAGIS.

Biržų apsk. Papilio suimtiems namuose savo marškinius suplėšęs ir iš jų susisukęs virvę pasikorė Papilio miestelio gyventojas Jokubas Variojais, 33 metų amžiaus. Jis buvo sulaikytas kaip kaltinamas pinigų vagystėje.

BULIUS SUBADĖ ZMOGU.

Antalieptės vals., Zokarių km. pil. Jokubo Dievaičio bulius, mirtinai subadė, atvedusį prie buliaus karvę, pil. Silvą Zemaitį, Šiaulėnų km. Antalieptės vals.

nisteris T. V. Soong'as paskelbė, kad šis incidentas nėra mažas vietinis dalykas ir apie susitarimą negalima kalbėti. Japonai, vienok savo kariuomenę ištraukė iš Mukdeno. Kaip dalykai pasibaigs, pakolkas dar nežinoma.

FARMIERIAI PRIĖS FORDĄ

Nesenai Fordas buvo paskelbęs, kad kiekvienas jo darbininkas turi turėti savo darželį. Tam jo įsakymui labai pasipriešino vietiniai Michigan valstijos ukininkai, nes įstatymą įgyvendinus, jie bus labai nukriausti. Darbininkams pradėjus auginti savo produktus, jie nustos rinką.

VOKIETIJA PADEDA BEDARBIAMS.

Norėdami grąžinti dalį pinigų išėjusi iš Vokietijos krizio metu valdžia išleido naujus bonus, mokančius 4 ir pušę nuos. Gauti pinigai busią paskirti įvairiems darbams bedarbei palengvinti. Gavus tikimasi, \$70,000,000 darbais busią galima aprūpinti keli šimtai tukstančių bedarbių per visą žiemą.

GANDHI IR CHAPLINAS

Garsus filmų artistas Charlie Chaplin, viešėdamas Londone turėjo progą susitikti su Indijos Mahatma Gandhi, vie no indiečio daktaro ofise. Charlie Chaplinas buvo indiečio sužavėtas, bet negalėjo suprasti, kaip tai buvo, kad Gandhi nieko apie jį nežinojo ir niekuomet nebuvo apie jį girdėjęs.

"EDISONO AMŽIAUS" GALAS.

Dr Martinas Nehmer, Berlyno elektros stočių technikos vedėjas tvirtina, kad mūsų jau pasiektas "Edisono amžiaus" galas ir, kad daugiau nebeturėsime svarbių išradimų elektros srityje. Tieša, a teityje bus išvartota daug daugiau elektros jėgos ir dabartiniai išradimai bus patobulinti, bet be to, nieko naujo elektros ateitis nežada.

IR FRANCIJAI NEKAIP

Nors Francija ikišiol gyvėsi savo stipria ekonomine pozicija, ir jai pavojus pradėjo grėsti. Po Vokietijos ir dabar

Anglijos krizio jos padėtis pasidarė nekokia, nes pastarosios valstybės, norėdamos savo padėjimą pagerinti apsiastatė miltų sienomis suvaržydamos Francijos produktų įvežimą į savo ribas. Jos paprastai pasyvus prekybos balansas, šmet dar daugiau padidėjo. Be to, valdžia turi daug vargų su savo kolonijomis, kurios jai yra tik našta.

ANGLIJA MAINO VALIUTOS PAGRINDĄ.

Priėjusi beveik prie bedugnės krašto ir finansinio krizio, Anglija suspendavo auksą, kaip savo valiutos pagrindą. Ji to žingsnio griebsi norėdama užstoti kelių nuolatinių pinigų ištraukimui iš bankų. Nuo liepos mėnesio pradžios buvo ištraukta suvirš bilijonas dolerių ir tik per vieną dieną buvo ištraukta net \$50,000,000. Ši priemonė pastatyti Angliją ant kojų atsiliese į visas pasaulio biržas ir jose buvo jautiamas didelis susirupinimas.

TUTANHAMENO PRAKEIKIMAS

Senovės egiptiečiai tikėjo numirusių prisikėlimą, bet tik tų, kurių kunai išliks nesudeginti, sveiki: Todėl jie kreipė dėmesį, kad mirusio kunas būtų apsaugotas nuo supuvimo. Egiptiečiai mokėjo kunus taip balzamuoti, kad jie išliktoligi musų dienų, nors jau praėjo 4—5 tukstančiai metų; be to, jie statė didžiausias piramides ir jose faraonų kunus slėpdavo, laidodavo. Dabar europiečiai mokslininkai tose piramidėse randa faraonų balzamuotus kunus ir daug senovės brangių daiktų, kurie turi didelės reikšmės mokslui.

Ne taip seniai europiečiai užtiko faraono Tutanhamento kapą, kuriame rado faraono mumiją ir daug brangenbių. Visa tai surinko ir atsivežė į Europą. Vietiniai žmonės tokių kapų neliečia, bijo: jie tiki, kad mirusio dvasia keršys už tokią šventvagystę. Štai neseniai prakeikimas pradėjo pildytis. Taip, Carnation, kuris suruošė archeologų ekspedicija, mirė. Douglas Reid, kuris padarė faraono mumijos rentgeno, nuotrauką, greitai mirė.

Evelinas Vite, kasinėjimų tvarkytojas, nusizudė ir paliko raščiuoką, kad nenugalima jėga jį stumia nusizudyti; greit po to nusizudė ir jo žmona. Žodžiu, visi prisidėjusieji šiokiu ar tokiu būdu prie Tutanhamento kapo ardymo, vieni staiga mirė, kiti nusizudė, dar kitus nušovė arba suvažinėjo. Ir tam nėra galo. Štai neseniai nusišovė 78 metų lordas Vestbury, jo sunų lordą Rišardą Bätel rado lovoje negyva, nors vakare atsigulė visai sveikas. Lordo Bätel laidotuvių metu jo du maži vaikučiai pakliuvo po vežimo ralais: vieną jų ratai sutriuškino, kitą sunkiai sužeidė.

MOTERIS MIRĖ NUO KALBĖJIMO.

Sumpter E. Windham, negrų pamokslininkė, norėdama laimėti kalbėjimo maratoną, pradėjo savo pamokslą aštuontą valandą vakaro ir užbaigė, kuomet pradėjo merdėti, ketvirtą valandą ryto.

Daktaras išegzamnavęs pareiškė, kad ji mirė nuo širdies nusilpnėjimo, prie kurio privedė per ilgas kalbėjimas.

Ukrainiečiai Aktingai Kovoja Prieš Lenkus

(Musų koresp. Berlyne)

Lenkų seimo atstovo ir svarbaus agitatoriaus p. T. Holowko nužudymas parodė, kad ukrainiečių slapta karinė organizacija pradėjo ilgai speliojamą teroristinę akciją.

Tuojaun po šito įvykio, pasikartojo dar keliatas kitų. Bėgįje savaitės nužūdyta pora policininkų, vienas valdininkas ir vienas liudijęs prieš ukrainiečius. Atrodo, jog lenkų kariuomenė vėl bus siunčiama į Galiciją gaudyti "komunistus".

Varšuvos laikraščiai skelbia, jog ukrainiečiai dirba už vokiškų pinigų. Neatrodo, jog tai būtų tiesa. Vokietija nori apsaugoti savo vardą nuo panašių skundų ir jeigu būtų surastas bent vienas tikras faktas, Tautų Lygoj tuojaun kiltų triukšmas.

Man teko kalbėti su vienu ukrainiečiu Berlyne. Jis prisipažino, jog Vokietijoj ir Čechoslovakijoj spausdina ma daug slaptos literatūros, kuri platinama tarp Lenkijoj gyvenančių ukrainiečių. Paklausus ar jis pritaria terorui, atsakė: kovoje už gyvastį griebs tokio ginklo, kuris tik prieinamas...

Vokietija reikalauja teisės ginkluotis.

Rusija staiga pradėjo flirtuoti su prancuzais. Vieni ir antri pareiškė neabejotino noro gyventi amžinoj taikoje. Vokietiai išsigando pasijute, kad Europoj jie palieka vieną vienį, tarpe stipriai apsiginklavusių priešų. Iki šiam

laikui žmonės manė, kad jeigu kas užpultų Vokietiją, tai Sovietų rusai bėgs ją gelbėti. Bet Sovietai begaudydami užsienio auksą parduoda kaip pitalistams.

Todėl vokiečiams paliko vien kelias — reikalauti, kad jų kaimynai nusiginkluotų. Jeigu to nepadarys, tai Vokietija paskelbs, jog Versalės tūkšos suvaržymas, jos daugiau neliečia ir pradės pati ginkluotis. Užsienio reikalų ministeris p. Curtius šioj prasmėj derėsis busimam Tautų Sąjungos Tarybos posėdy.

Prekyba su Lietuva sumažėj.

Kaip žinome, savo laiku Vokietija buvo žymiausias mūsų pirkėjas. Bet bėgįje šio pirmo pusmečio Lietuvos eksportas į Vokietiją sumažėjo 25 nuošimėis.

Besiriedami dėl Klaipėdos, vokiečiai tyčia pakėlė muitus ant mūsų prekių. Buvo derėtasi, bet tas nieko negelbėjo. Tiesa, Lietuva irgi stengiasi atsilyginti tuom pat.

Studiosus.

AR TU ŽINAI?

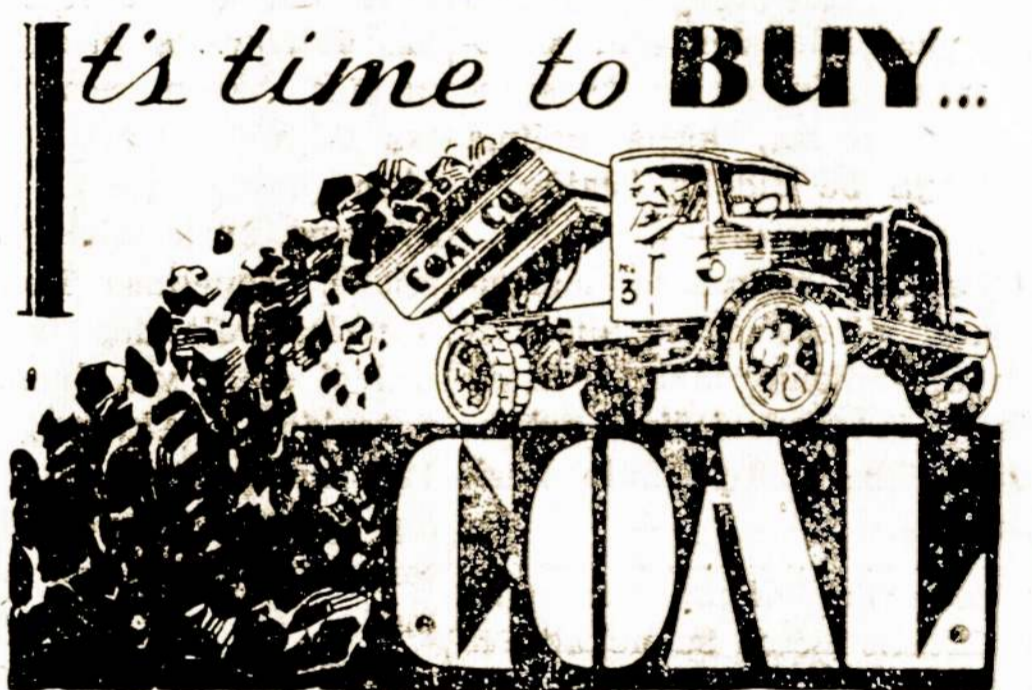
Ar tu žinai mielas broli, kaip tėvynė mūsų toli. Už jurų marių vandenu, Tenai lietuviai gyvena.

Ten žalios pievos žieduose, Ir vosilkėliai rugiuose. Ten čiuiba ulba paukšteliai Ten žvengia bėri žirgeliai.

Graži tavo gimta šalis, O tu ją užmiršai suvis. Išsivadėjai jų kalbos, Vaikus mokai tik svetimos.

O tu lietuvi pagalvok, Ir savo vardą pagodok. Mokinkies iš kitų tautų, But ištervingu ir darbščiu.

Tel. Prospect 7960-61.

Atlas Fuel Company

LIETUVIŲ ANGLIŲ YARDAS

Lai jusų anglių aruodas esti jusų taupumo sąskaita. Jus negalite pralaimėti pinigų investuojant juos į jums reikalingą anglis. Pasinaudok sumažintomis vasaros kainomis.

DAR TEBĖRA LAIKAS GAUTI ANGLIS UZ SENAS KAINAS. DUOKIT UZSAKYMUS TUOJAUS!

Mes parduodame įvairios rūšies anglis — del Hot Water ir stymo boilerių ir virtuvių pečių.

Počahontas, bedūminės, Pensylvanijos kietos anglis, antracitas, Black Ban Lump, Consolidation Millers Creek and Kopper Coke. Taipgi Sahara anglis.

Specialės kainos, mokant cash.

4913-19 So. Paulina St.

Near 49th STREET, CHICAGO, ILLINOIS
V. Gapszewicz, Pres. R. F. Gapszewicz, Sec.-Mgr.

Moterų Skyrius

NAUJOS MADOS

— Raudona spalva bus populiariškiausia šį rudenį. Tam sesnė ir šviesnė spalva bus moterų vartojama suknelėms ir kitiems rubams.

— Suknelės nuolat eina ilgyn.

— Suknelės šimet bus paprastos, be žibučių, išskyrus diržą ir vieną kitą juosta pečiuose.

— Populiariškiausios popietinės suknelės bus satino ir aksomo.

— Jų spalvos šį rudenį bus daugiausiai mėlynos, tamsiai žalios, rudos, ir tamsiai kaštaninės.

— Diržas visų suknelių bus aukštai ir visas jų pilnumas bus po strėnomis, kas moteris labai laibina.

— Rankovės kiek platesnės negu paprastai ir trumpesnės už ranką.

— Empress Eugenie kepurės yra dabar plačiausiai visų moterų nešiojamos.

— Pirstinės, batukai, pini-ginė ir visos kitos reikmenos yra skirtingos spalvos. Pav. ruda suknelė ir žali batukai, pirstinės ir tt.

— Visi paltai yra tiesių linijų, plačių rankovių, sunkūs ir dideliais kalnieriiais.

JUSŲ KUDIKIS.

Nuo ko miršta vaikai.

Daugiausia vaikų miršta 1-mais gyvenimo metais, ypač pirmais trimis mėnesiais. Dalis jų miršta dėl įgimto silpnumo, bet daugiausia dėl viduriavimų, ypač vasaros karščių metu. Viduriavimais serga ir miršta beveik išimtinai kūdikiai maitinami karvės pienu. Taip pat labai pavojinga ir dažna kudiškių liga, plaučių uždegimas.

Antrais metais mirtingumas jau labai žymiai mažesnis. Nuo viduriavimų retai kuris miršta, bet čia jau dažniau pasitiko nelaimingi atsitikimai, ypač apsiplikinimai, apsišutinimai, kritimai ir pan.

Į LIETUVĄ

Rašo J. Lulevičius.

(Tąsa)

Rugp. 17, apie 5 val. po pietų, pribuvome į Norvegų sostinę — Oslo, kurioj prabu-vome apie 5 val. Susidares keleivių burys, ėjome aplankyti tą garsiąją žuvų pramonės sostinę... Miestas gana švarus ir nemažas; matytis daugelis automobilių. Daugiausia Amerikos išdirbusių, kaip tai: Buickai, Fordai, Chevroletai, ir daugelis kitokių.

10 valanda vakare apleidome uostą ir plaukėme link Kopenhagos, kur ir mes, lietuviai, turėjome persėsti į kitą laivą.

Rugp. 18, apie 5:30 po pietų pasiekėme virš minėtą danų sostinę. Čia bemaž ka visi apleidė laivą, išskyrus lietuvius ir lenkus; — mus visus persodino į kitą, daug mažesnę laivą — "Vistulą". Čia mes pasijutome beveik Lietuvoje, nes užrašai buvo lietuvių, lenkų ir vokiečių kalbomis. Tik vienu, ką likau labai nepatenkintas ant Skandinavų linijos, tai kad jie mano motocikletą

Juo vaikas vyresnis, juo mirties pavojus darosi mažesnis. Didesni, ypač mokyklos vaikai dažniausiai miršta apkrečiamomis ligomis.

Mokinkit lietuvių kalbos anksti.

Vaikai budami jauni daug yra jautresni už kiek paaugėjusius vaikus. Ypatinai laikas įskiepyt juose lietuvių kalbą, vos pradėjus jiems vartoti liežiuvėlį. Vartokite patys tą kalbą, kurią juos mokinate ir sunkumo nebūs. Kartą išmokykite jie jos nepamirš.

Lietuvoje eina mėnesinis laikraštukas "Motina ir Vaikas", kurį leidžia Lietuvos Vaiko draugija. Laikraštėje darbuojasi ir bendradarbiauja žymiausias lietuvis daktarės ir yra labai gero turinio ir įdomus. Patariame visoms motinoms jį užsirašyti. Pigus, tik \$1.60 į metus. Adresas: "Motina ir Vaikas", Kaunas, Panemunė, Vaikų Darželis, Lietuva.

MOTERYS PASAULYJE

Amerikoje yra tiek pat moterų milijonierių kiek ir vyrų.

Beveik visi laiškešiai ir telegramų išnešiotojai Maskvoje, Rusijoje yra jaunos mergaitės ir moterys.

Francijoje, moterims pradėjus save laibinti, daug mažiau parsiduoda duonos. 5 miliona kepalų duonos mažiau buvo suvartota pernai negu paprastai.

Amerikoje, bendrai paėmus, kiekviena moteris praleidžia po \$15.00 į metus įvairiems kosmetikams ir pagražinimams.

Kiekvienam našliui Amerikoje yra dvi našlės.

Spanijoje visų valstybės kalėjimų viršininkė yra moteris.

las Kalvaitis ir kun. Albavičius, — jo paties automobiliu nuvažiuojame pažūrėti Palangos; buvome ant Birutės kalno ir aplankėme Aukrą. Apie 7 val. vakare grįžome atgal į Victorijos viešbutį, kuriame radome pp. Balučius, musų atstovą Washingtone, adv. Bradchulį su žmona ir pp. Bačiūnus iš Tabor Farm, Sodus, Mich.. Patraukę Klaipėdos aluči ir pasidalinę įspūdžiais, — skirstėmės savais keliais, nes anksti ryte, aš, mano moteris, p. Vaičius ir p. Jankauskas iš Detroit, Michigan išvažiuojame kun. Albavičius automobiliu į Kauną, nes kun. Albavičius nesijautė gerai iš po kelionės. Kelionė iš Klaipėdos į Kauną per Klaipėdos kraštą iki Jurbarko buvo gana gera. Bet jau nuo Jurbarko iki Kaunui, tai tiesiog maudėmės purvyne, nekuriuose vietose manėme, kad reikės palikti automobilį ir traukti pėstėmis, nes keliai nebrukuoti, o po antra, čia jau trečia savaitė kaip nenustoja lyjė, ir be šilto apsiaustų negalima tiesiog kęsti. Atsiminus Chicago karščius, čia atrodo, kad į šiaurės ašygalį patekęs. Mano moterėlė pasigaudo tokį šaltį, kad priversta gulėti lovoje ir dar su pakelta temperatūra. Aš gi jaučiuosi gana gerai, nors teisybė pasakius, niekur iš stubos neišeinu. Taigi ir apie Lietuvą ar jos ypatybes lig šiol dar nieko jums negaliu parašyti, nors jau antra savaitė kaip esu Lietuvoje. Laukiu aš, o kartu su manimis ir ukininkai, kada nusišypsos mums saulutė, nes jų laukiuose pusta javai, man norisi išvysti ką nors daugiau naujesnio.

(bus daugiau)

WINNIPEG, CANADA

Sis bei tas iš musų padangės.

Kaip daugely vietų, taip ir pas mus, darbai nei kiek nepagerėjo. Sezoninis viešų laukų darbo laikas jau baigias; dauguma lietuvių ir kitataučių, gerokai pasitrangę Kanados laisvais važiuojamais "freitais" (tavoriniais vagonais) ir plačiai apskukę vakarų pusę: vienas gavęs kokią savaitę padirbti, antras dvi, trečias tris, bet daug buvo tokių nelaimingų, kad dviejų savaičių kelionės, negavo nei dienos padirbti, grįžo nuvargę, išalkę į centralinį Kanados miestą, Winnipegą, į kurį su-eina nuo Atlantikos iki Pacifiko, išilgai Kanados visi geležinkeliai.

Kitais ankstyvesniais metais darbininkas, padirbs keliatą mėnesių, vasaros laike ir užsidirbs kokį šimtelį, jis nebijodavo šaltos žiemuzės. Bet ką vargšas darbininkas šiais metais galėjo sutauptyti, gaudamas už statinėjimą javų po \$1.25, o už kulimą po 2 dol. į dieną?

Laukiant šaltos ir ludnos žiemuzės, ar gali, tokioj padėty nebuves, įsivaizduoti, ko kis vaizdas jiems prieš akis stovi?

Niekuomet, ne.

Įeinant į jų padėtį, jauti jautrų ir ludną širdies slėgimą. Visa darbininku viltis, tai industrijos vadų ir valdžios įvairus pažadai. Jie nuo pat pavasario skelbė laikraščiuose, kad neužilgo daugumas bedarbių bus aprūpinti darbais. Jau ir ruduo atėjo, o darbų kaip nebuvo, taip ir nėra; šiuo laiku, vien tik Monitobos provincijoje, bedarbių randasi 40,817. Tai yra du kartus daugiau, kaip praeitą metą. O kur dar kitos provincijos?

Ištisą vasarą, be pertraukos tukstančius vedusiu ir nevedusiu valdžia maitino. Matyt, šios mizernos pašalpos nenutrauks, nes jau ateina ir žiema.

Anksčiau, gal tik veidmainaudami darbininkus drąsino, dabar valdžia susidomėjo ir pradeda imtis griežtesnių priemonių, kad kaip nors sumažinti bedarbių skaičių. Ji planavo statyti keturių aukštų didelį universitetui namą. Vietą pasirinko dailiausią, kur yra žemės ūkio akademija "Agriculture College", aštuonios mylios nuo Winnipego; priėmė suvirš porą šimtų darbininkų kasimui sklepo; dirba trims pakeitimais; moka po 40c. į val. Tik ilgai vienam darbininkui neduoda dirbti: išdirbus 44 val. apmaino, — tuos paleidžia, naujus ima. Taip po biskį ant duonos kasnelio duoda užsidirbti.

Prie kanalizacijos vedimo paėmė šimtą reliefmenų ir dar ims kokį šimtą.

Prie 4 mile East Kildonan, šalygatvių taisymui, ims apie pusantro šimto.

Vietoj seno, geležinio tilto, kuris eina Salter St., per C. P. R. bėgius, statys naują tiltą. Mano dirbti cimentinį. Prie šio darbo gal paims kokius septynis šimtus žmonių. Visiems viešiesiems darbams valdžia asignavo 50-tą nuosimtį, miestas 25 nuos. ir provincija 25 nuos.

Bet palyginus šį darbą su bedarbių skaičiumi, visai mažas nuosimtis tegaus dirbti. Tačiau, visgi, keliems bedarbiams jau bus šokia tokia pama, besiginančią nuo bado šmėklos, kuri kas minutą žiuri į jo akis.

"Free Press" rašo, kad ant žiemos yra planuojama didesni darbai, kaip tai miškų kirtimas, arba tiesias Trans Canada plento. Visus tų plentų vaisius, ateitis parodys.

Negalime suprasti, ar jie daro tuos planus veidmainaudami, ar atjausdami skurdžią darbininku padėtį. Neatsižvelgiant į tokios sunkios ekonominės buklės, žmonės linksmi. Į kokį "Hotelį" (viesbutį) neužėisi, visur rasi mieruojant stiklines. Matyt juos nei kiek šis ekonominis krizis nepaliečia ir jie jo nejaucia.

S. Gumbarigas.

NEW HAVEN, CONN.

Dar vienas SLA. sleitas

Fašistuojanti tautininkai iš Brooklyno (jų federacija, kuri susideda viso labo iš septynių narių, bet tai jau girdėti, kad ir šie 7 nariai braška ir "federaciją" pašaukė į New Haveną SLA. "veikėjų" konferenciją iš Mass., Conn. ir N. Y. valstijų Suvažiavo 24 asmens. Kalbos, diskusijos buvo karštos. Balsuojant į Pildomos Tarybos sąstatą nominacijoms balsai pasidalino šiaip:

Į prezidentus — Bačiūnas 21 balsas.

Į vice-prezidentus, — Vokie taitis 17 bal.

Į sekretorius, — P. Bukš-naitis (naujas kandidatas) 16 bal.

Į išdininkus, — J. Tareila 23 balsus

Į išd globėjus, — J. Januš kevičius 18 bal. ir P. Pivarunas 17 balsus.

Į daktarus kvotėjus, — Stanislovaitis (iš Waterbury) 18 balsų.

Fašistuojanti tautininkai, sa koma, delto varosi į SLA. reikalus, kad išrinkti prez. Bačiūną, jog galėtų viešpatauti SLA. ir kad lengviau galėtų apseiti su gauta iš SLA. pas-

kola. P-nui Bačiūnui reikėtų viešai pasisakyti, kaip jie žiuri į "Vienybės" ir sykiu į "Dirvos" reikalus.

Rugs. 27 d. Hartforde įvyksta SLA. 4-to apskrčio metinis suvažiavimas. Tame suvažiavime bus išklaudyta apsk. valdybos raportai, ypač žu-vimas apsk. išdo suvirš dvylika šimtų dolerių. Pažiūrėsim kaipgi valdyba pasiaškins.

Po suvažiavimui tuoj pranešiu "Sandaros" skaitytojams, kurie interesuojasi SLA. labu ir gerove.

M. Bėdulis.

PS. Beje, kita SLA. veikėjų konferencija, daug platesnė ir nevienpusė suvažiavus į Hartfordą spalio 18 d. Dalyvaus SLA. nariai iš Mass., Conn. ir N. Y. M.B.

LAIMĖJO GINTARUS

Rugsėjo 13 d., Helmevish Parke įvyko ALTS' 2-ro apsk. piknikas, kur likosi išleista ant išlaimėjimo lievuviško gintaro karoliai, (amber beads). Laimėjo tiketo num. 178, J. Andriunas, 43 Ceder Street, Stamford, Conn. Minimas asmuo piknike nesirado, bet jam bus priduoti laimėti karoliai.

ALTS. 2-ro apsk. sekr.

—A. Sapiega.

GEROVEI LIETUVIŲ

Kodel nesugyventi santaikoj, kodel nebut linksmesniais ir kodel nepralobti, jeigu tiktai dirbsime santaikoj?

Ar nebutų geriau, kad lietuviu savo centus ir dolerius, vietoj sumokėt kitataučiams, turėtų omenyje praleisti taryje savo tautiečių? Ar nebutų geriau, kad visi tuomi pasinaudotų visados turint omeny, kad einant į bučernę, į kepyklą, į barberne, taipgi prie real estate agento, daktaro, advokato, vaitinycių arba krautuve, tiktai prie savo tautiečių eitų ir su jais biznį darytų? Taipgi nuomiojant pagyvenimus, ieškoti iš savo tautiečių tarpo. Perkant namus, pirkti lietuviškose kolonijose ir per lietuvių agentą. Parduodant gauti lietuvių pirkėją, o ne kokį meksikoną arba kitatautį. Tada mūsų kolonijos užsilauks pilnos ir iš to visi lietuviai turėtų naudą — taip sustiprėtų, kad jau šandien mums nereikėtų ieškoti svetimų dievų.

Tikrai nusistatę remkime vienas kitą, su depozitais taipgi kreipkitės į savo lietuviškų Bankus, kurios nei kuo mi nėra prastesnės, bet daugel kartų geresnės už kitataučių.

TIKTAI PABANDYKITE! Nuo dabartinio laiko iki ateinančių Naujų Metų subruskime visi, darbuokimės ir tada pamatysime, kad mes visi bu sime laimingi. Skaitykit lietuviškų laikraščius, taipgi duokite darbą saviesiems, jeigu kur koks randasi ir savo lietuviškų centus neišmokėkit nežinomiems apgavikams.

Tai visi į darbą, labiausiai jus moterėlės, brangios motinėlės šeimynų, biznieriai, darbininkai, prisidėkimė prie gero visuomeniško darbo, kuris beabejo padarys daug gero, o ne blogo del lietuvių.

—Tautietis.

INDIANOJ PRIVISO VILKŲ.

Valparaišo. Indianos valstijojej priviso tiek daug vilkų, kad jie pridaro ukininkams labai daug žalos. Dabar ukininkai rengia milžinišką medžioklę, kurią jie tikisi pasi-liuosuoti nuo savo užpuoliku.

Gyvatė Karste

Šitas keistokas dalykas atsitiko Kasino miestely (Italijoje), kuris guli Monte-Kasino kalno papėdėj, kur yra garsusis benediktinų vienuolynas.

Vietinėse kapinėse pasigirdo keisti balsai iš cinkinio karsto, tarsi numirėlis būtų jame atgijęs. Nuspręsta buvo karstas atidaryti. Kol karstą piovė, triukšmas darėsi vis stipresnis, taip kad darbininkai keletą sykių norėjo mesti darbą. Kada, pagaliau, karsto viršus buvo nukeltas, iš karsto išsoko didžiulė gyvatė. Nustebimas visų buvo neapsakomas. Gyvatė apakinta dienos šviesos skubėjo slėptis šešėlyje prie sienos, tačiau ten buvo priremta ir užmušta.

Kokiu budu galėjo gyvatė atsirasti karste?

Po daugelio spėlojimų, pagaliau, buvo prieita nuomonė, kad numirėlis dar gyvas budamas buvo radęs gyvatės kiaušinėkų ir pasiėmęs kišenėn. Miręs jis, matyt, buvo palaidotas su tais pačiais rubais.

Deportavo 132 Ateivius

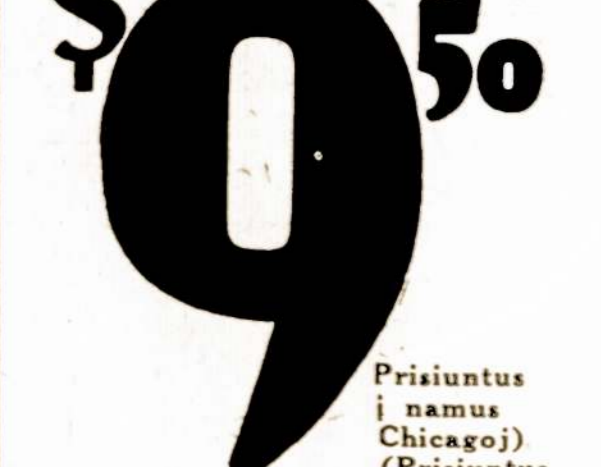
Šiomis dienomis išdeportavo iš Chicago ir jos apielinkės 132 ypatas, kurių tarpe buvo vos tik kelios moterys. Visi deportuoti yra nelegaliai atvykę į šią šalį. Iš 132 ypatų, trys turėjo kriminalius rekordus.

57 asmenys išvyko liuosnoriais, pasinaudodami valdžios teikiama, taip vadinama "free transportation".

Nuo liepos 1-mos jau išdeportuota iš šio distrikto 217; pereitais metais, kurie baigėsi birželio 30, 1931, bėgyje 12 mėnesių, tapo išdeportuota 900.

Sakoma, kad daugelis įvažiuoja nelegaliai papirkdami Imigracijos klerkus, kuriems yra mokama po \$150.00, kuomet reketyriai gauna nuo \$1000 iki \$5000 už kiekvieną ateivį.

GARSINKITES "SANDAROJE"

UZ ŠI ISTVERMINGA VANDENS ŠILDYTUVA

Tik trumpam laikui—Nelaukit

Labai nupigintas ir ypatin-gai! Didelis, istvermingas Vandens Šildytuvas su 20 pėdų sunkaus vario rinkiū —veikia greitai ir sparciai! Patvirtintas American Gas Asociacijos ir Peoples Gas Testing Laboratorij. Mes dar niekuomet nepardavėm šio šildytuvo taip žema kaina. Tik trumpam laikui. Tuojau pirk, kol kaina yra taip žema!

Lengvi mėnesiniai mokėjimai

Mažas nuosimtis išmokant

PEOPLES GAS STORES

Phone Wabash 6000

122 So. Michigan Avenue

ARTIMIAUSI SKYRIAI:

4520 Broadway, 4829 S. Ashland Av., 4839 Irving Pk. Blvd., 12 W. 35th Street, 1608 Larrabee St., 846 W. 63rd St., 3318 N. Marshallfield 7439 Cottage Grove, 2142 W. Madison St., 8933 Commercial Av., 1520 Milwaukee Ave., 11031 S. Michigan Av.

Visiems Naudinga Knyga Namų Daktaras

Parašė Dr. A. J. Karalius

Čia žemiau paduodame šios knygos turinį, iš kurio jau galima pilnai spręsti jos naudingumą:

1) Nelaimingi atsitikimai	15) Industrinės ligos
2) Plaukai ir jų ligos	16) Limpamos ligos
3) Akių ligos	17) Kraujo ligos
4) Burnos ligos	18) Įvairios ligos
5) Nosies ligos	19) Moterų ligos
6) Krutinės ligos	20) Vaikų ligos
7) Gerklės ligos	21) Venerinės ir lyties ligos
8) Skilvio ligos	22) Proto ligos
9) Zarnų ligos	23) Maistas, sergant.
10) Pūslės ligos	24) Naminė Aptieka
11) Inkstų ligos	25) Ligų gydymas; vaistai
12) Kepenų ligos	26) Įvairūs gydymai
13) Odos ligos	
14) Paveldimos ligos	

Šią naudingą knygą galima gauti Sandaroje. Kaina: \$2.00 kietais aparais; \$1.50 minkštais aparais.

Už persiuntimą nerokuojame.

SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. CALUMET 3277

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America
Editorial Office:
3236 South Halsted Street Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
\$2.00 per year in the United States
\$3.00 per year in Canada and all
foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsakyto kaina \$2.00
Suvienytose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS
Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.
Vyriausią šalies valdžia ir suvereną yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėu balsavimu visų pilnamečių ir pilnamečių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinis bespalviskas švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tarpe Lietuvos ir išsvijusių lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išsvijusių jaugtinės Valstijos ir kitose šalyse.

Bendras pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoje ir visoj tautoje plačiausiu „demokratybės principu“.

Visiems užėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskiriamas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją lietuvių karą — jaunuomenę, išauklėti sveiką, apsviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais — Mes be Vilniaus nenurimsim.

TIKRAI TAUTINĖ VALDŽIA.

Kuomet Lietuvos ministerių pirmininkas p. Tubelis savo valdžią vadina tautine valdžią, jis gerokai nusideda prieš pačius faktus. Musų supratimu, žodis „tautinė“ reiškia bendrą visų lietuvių, o ne vienos kokios nors grupės palaikomą vyriausybę. Kaikurie gali pasakyti, jog p. Smetona, p. Tubelis ir kiti yra tautinių idejų sklaidėjai ir todėl turi pilną teisę pasivadinti taip, o ne kitaip. Bet valdžia pašaliko ne tiek ant idejų, kiek ant žmonių. Gali būti geriausias lietuvis, bet jeigu nemokėsi valdyti ir neturėsi gyventojų pasitikėjimo, ilgai neišsėdės ministerio kėdėje.

Mes ištikro nuoširdžiai pageidautume, kad Lietuvoje susitvertų tokia tautinė vyriausybė, kurion įeitų visos grupės ir politinės partijos. Tuomet visas kraštas pasijustų stovįs ant tvirtų kojų ir užsienio akyse Lietuva atrodytų nedideliu, bet mokančiu save valdyti kraštu, kuriam nesarmata būtų pavesti ir Vilniaus kraštas.

Gražų tautinės vienybės pavyzdį suteikia mums Anglija. Kuomet jai ėmė grėsti bankrotas, svarbesnieji partijų vadai subėgė ir krūva ir sudarė nacionalę valdžią, kuri stengiasi dabar sulaukyti finansinę audrą. Del bendros šalies gerovės kiekvienas ši tą paauka, bet ilgainiui kiekvienas pasijus laimėtoju.

Negali būti klausimo apie tai, kad Lietuva pergyvena savotišką krizę. Apart vidujinės nesantaikos ir ekonominių suvaržymų, kuriuos galėtume šiaip taip pakęsti, turime vieną pavojų, kuris dieną ir naktį pasirengęs įsilaužti vidun — tai Lenkų.

Dabartiniu laiku Haagos tarptautiniam teisme svarstoma mūsų byla su lenkais del susisiekimo gelžkeliais, kuri pusė nelaimėtų, dalykas vis vien čia nepasibaigs. Varšuva eis toliau ir reikalaus atsižadėjimo Vilniaus ir įsileidimo jos diplomatinę agentų. Atsakymas iš mūsų pusės gali reikšti karą.

Vertėtų prisiminti pabaigą 1927 metų, kuomet Pilsudskis viešai pareiškė, jog nemiegojės ištisą naktį, gal vodamas apie traukimą lenkų legionų prieš Lietuvą. Gruodžio 10 d. tą pačių metų Pilsudskis pastatė musų atstovui Tautų Sąjungai atvirą klausimą: karas ar taika? Tokie klausimai teks užgirsti gal ne kartą po to kaip Lenkai pasirašys su Rusija nepuolimo sutartį.

Turint tą viską omeny, koalicinė arba tikrai tautinė valdžia Lietuvai yra neatbutina. Jinau prasalintų vidujinę nesantaiką ir neduotų progos lenkams sukelti kokių nors provokacijų. Ji būtų įrodymas didžiausioms valstybėms, kad mes mokam tarpusavy sugyventi ir esant pavojui užmirštam visus antraeilus dalykus. Tokia šalis ir tokia tauta yra verta nepriklausomybės. Jos prestižas ir vardas; jos diplomatų žodis reiškia daugiau negu ty, kurie atstovauja tik mažą tautos dalį, o didžiama gi nusistačius prieš.

UŽDARBIO NUKAPOJIMAS

Didžiausias plieno kompanijos pradėjo kapoti darbininkams algas. Pirmoji kuri atvirai paskelbė 10 nuos. numušimą, buvo United States Steel Corporation. Ją pasekė daugelis kitų. Prieš iki naujų metų gal teks dirbti už pusę dabartinio mokesnio. Reikia atsiminti, kad numušimas paliečia ir tuos darbininkus, kurie gaus progos dirbti tik dvi ar tris dienas į savaitę. Kaip ilgai gali laikytis žmogus su šeimyna uždirdamas keliatą dolerių į savaitę?

Savo laiku plieno korporacijos pelnė didelius pinigų. Jos sukrovė milžiniškus atsargos kapitalus; išmokėdavo aukštus dividendus. Prezidentai gaudavo arti

milijono dolerių į metus algos. O darbininko mokesnis vis vien buvo, palyginamai, nedidelė. Užėjus blogiems laikams pirmiausia nukentė darbininkas, nes korporacijos daugiau susirupinusios dividendų išmokėjimu negu skurdo mažinimu.

Darbo Federacijos prezidentas p. W. Green pareiškė, jog mokesnio nūmušimas plieno dirbtuvėse yra smerktinas moraliai ir nepateisinamas ekonomiai. United States Steel korp. sulaužiusi pažadą duotą prez. Hooveriui, jog šiais blogiais laikais mokesniai bus palikti tie patys.

Mažiau uždirds darbininkai, mažiau jie įstengs pirkti ir tuomi abelnas biznis dar labiau pablogės. Palengva grįžšime į senovės laikus, kuomet visi dirbo už maistą ir butą.

MACDONALDAS IR HENDERSONAS.

Depresija iškerta keistų šposų. Ekonominis krizis padarė didelę permainą Anglijos politikoje, kurios ir geriausias pranašas negalėjo numatyti. MacDonaldas, socialistas, ministerių pirmininkas sėdi prie vieno stalo su S. Baldwinu, konservatyvu ir H. Samuelu, liberalu. O socialistas Hendersonas, vienas geriausių ir ištikimiausių MacDonaldo draugų veda prieš jį karštą opoziciją. Jie abu kartu mokėsi, abu pradėjo savo politines karjeras tuo pačiu metu, abu atsiekė kartu tą garbę, pasisekimą, kuri kiekvienam politiniam vadui yra brangi. Ir, ištikro tai yra tragedija, kad tas susidraugavimas taip staiga pasiekė savo galą.

MacDonaldas buvo idealistas. Teologas ir ekonomistas, jis ryte rijo Marksą. Hendersonas praktiškas žmogus. Jis visuomet buvo vienas darbininkų. Nors ir dėvėdamas šilko kepurę, savųjų tarpe jis nei kiek nepasimainė.

Tamsiaplaukis, juodų akių, stipraus balso, MacDonaldas su poezijos tomuku kišenėje, Škotas Lloyd George, jis buvo apdovanotas aukščiausiu strategijos jausmu ir niekuomet nesvyravo budamas darbininkų partijos architektas. Joje vyravo laisvė. Kiekvienas narys gali turėti savo nuomonę, bet prisilaikyti tik vieno credo — niekuomet nepasirodyti vienoje platformoje su liberalu ar su konservatyvu. MacDonald buvo asmuo, kuris diktavo.

Hendersonas, rimtas, draugiškas ir nesvyruojantis, buvo vienas unionistų, kurie MacDonaldui nusileido. Bet tuoj po to naujoje partijoje įvyko nuomonių skilimas. Intelektualus socialistai vedami MacDonaldo, nebūvo skaitlingi, bet jų rankose buvo vairas. 1908 metais išrinkus Hendersoną į parlamentą, MacDonaldas nuėjo užpakalin.

Sudarius pirmąjį darbininkų kabinetą MacDonaldas buvo premieru ir užsienių reikalų ministru. Antra meta tačiau Hendersonas užėmė jo vietą. Visų buvo manyta, kad jis bus anspauda MacDonaldo rankose. Bet kaip diplomatas jis pasirodė nei kiek neblogesnis už pirmąjį, atimdamas iš jo rankų užsienio politikos monopolį.

MacDonaldui sudarius naują koalicinį kabinetą, partija jį apleido ir nuėjo į Hendersono prieglobstį. Jo santykiai su jais, jo karjera užbaigta. Jis sulaužė credo, kurio pats ragino kitus prisilaikyti. Darbininkai MacDonaldą mylėjo, jis gerbė ir teikė daug svarbos jo nuomonėms. Vienok, jam norint grįžti, jo nebepriims. Jis paliks vienai vienas, be partijos.

Apžvalga

KAIP PASIKLOSI, TAIP ISMIEGOSI.

Socialistai dar iki šiam laikui neatsikratė savo išdidumo manijos ir bando šokti visiems į akis, išvadinant tautiniai nusistatusius „ura-patriotais“ ir pan. Jie tur but mano, kad mozodami kitus, jie patrauks SLA. narių simpatiją ir balsus.

Pasilsėpęs po slapyvardę p. F. J. Budris, vienas tokių nepaprastai drąsių Chicago socialistų sušunka per „Naujienas“:

„Susivienijimas toliau nepakęstų tų „ura-patriotiškų“ orgijų savo centre, ne tik apvalys jį, bet podraug rimtai peržiūrės, kas ten darės praityje“.

Beabejo, viską apvalys ir i tuščią vietą sudės socialistų kandidatus, kurie balti kaip sniegas ir nekalti kaip aniolukai.

Kad SLA. centre yra netobulumų, mes pripažįstam ir sutinkam juos taisyti. Bet niekas negali nuneigti, kad tik

ačių tautiniai nusistačiusiems SLA. atsilaukė nuo bolševikų akartotino uolimo ir šandie stovi visų organizacijų priešaky. Pastaruojuji gal laiku, kuomet sandariečiai deda visas astangas palaikyti SLA. lygsvaroj ir apsaugot nuo demoralizacijos, tai musų darbštieji ir vieninteliai neklaidingi socialistai pasitenkina sensacijų ir paskalų sgleidimu arba purvinimu kitaip nusistačiusius.

Socialistai, apgalėtinai, tapo tuo išpaikintu vaiku, kuris nori, kad visi apie jį šokinėtų; kuris mano, kad apart jo, nėra kitokių žmonių pasaulyje. Toks socialistų elgėsys įkirejo visiems ir kuomet jie ima piršti į kokią vietą ir ne savo partijos žmogų, tai ir prieš geriausių aplinkybių susitinkama su opozicija.

Negalima sakyti, kad socialistams priešingi tik baisesji „ura-patriotai“, nors mes ir neturime aiškaus supratimo, ką tas žodis socialistų galvoje ištikro reiškia. Socialistai atstumė uo savęs didžiumą S. L. A. narių savo storžievėskumu ir beveik fanatiška neapykanta viso to, kas ne jų. Jų taktika, pasiskolinta iš rusų revoliucionierių katakiz-

mo, netinka musų laikų aplinkybėms. Štai kodėl taip sunkus yra draugiškas sugyvenimas.

BLOGESNI LAIKAI GRĖŠIA IR LIETUVAI.

Iki šiam laikui Lietuva šiaip taip gynės nuo bedarbės. Jai tas buvo lengviau atlikti, nes dauguma gyventojų yra ukininkai ir turi žmonės žemės gabalą. Truputi kėbliau buvo su ukiu produktais, kuo met Vokietija nutarė padidinti muitus. Reikėjo tartis su anglais, kurie atjausdami lietuviams ėmė pirkti iš musų daugiau maisto.

Bet štai ir Anglija atsiduria dideliame krizy. Pinigai nukrinta, algos numuštos ir žmonės nebeišgali tiek pirkti. Lietuvos eksportas į Angliją savaime sumažėja ir mums delto pasidaro nemažai nuostolių.

Todel nenustabu, kad „L. Aidas“ ima atvirai aimanuoti:

„Besidžiaugiant praeitim ir dabartim, vis delto reikia akyliai žiūrėti ateitin. Depresija didėja. Sunkumai vis auga. Musų šalis nėra koks izoliuotas ukiu vienatas. Kylantieji pasaulio ukiu sunkumai gali mus mažiau ar daugiau paliesti. Ypač eksporto rinkų patikrinimas darosi vis sunkesnis.“

Reikia pažymėti, iš 1,600 šiais metais aplankiusių Lietuvą amerikiečių, penkta dalis pasiliko ten gyventi.

Biblija Legislaturoj

Kaip tas pasakinis, piktas pinigas, kur jį padėsi, jis vis sugrįžta. Lygiai taip ir Biblijos skaitymas viešose mokylose, kartis nuo karto sugrįžta į įstatimdarystę. Dabartinis bandymas įvesti Biblijos skaitymą moksleinėse yra skirtingas tuom, kad būtų privers tina Biblija skaitoma, kuomet pirmiausia buvo atiduodama autoritetų nuožiurai.

Šitas bilius pateiktas per National Reform Association, Pensylvanijos organizacijos, kuri bando įteikti tokias teises keliatoje valstijų ir tada, suprantama, legalizuot Biblijos skaitymą viešose mokylose visose Amerikos Jungtinėse Valstijose, kaip kad įvyko su alkoholiu šilium.

Randasi labai daug svarbių priežasčių panaikinimui to biliaus. Pirma, jis nesutinka su Jungtinių Valstijų konstitucijos dogma, kadangi prieštarauja kilniam principui, pilno atskirumui bažnyčios nuo valstybės. Antra, jei Biblija skaityt be komentaru, tai suaugę žmonės mažai ką tegali iš jos skaitymo pasinaudoti, o ką kalbėti apie jaunus kukdikių protus? Tas bus vien tik veltuvi brangaus moksliui laiko eikvojimas, ir įpratimas jau nuomenės ir sušniurimą jų minčių, vietoj gyvumo mokslė. Trečia, jei Biblijos skaitymas bus aiškinamas, tada jį taps sektantinė ir, kaip tokiu, auklės nesupratimą tarpe jaunuolių, kurių čia randasi apščiiai kiekvienoje mokykloje su skirtingų religijų pažyvalgomis.

Ketvirta, tai yra klaidingas protavimas, kad Biblijos skaitymas mokyklose išauklės jau nuomenėje moraliskumą, iš mokslo godot religiją ir bus gerai piliečiais — žiuom atžvilgiu ir tas bilius stengiamas si padaryt įstatymu. Čia tai minkštagalviai ir klysta. Kaip tik atbulai valstybės ir religijos reikalus“ bet už tai jis

supranta: nes Biblijos skaitymas kasdien, taps mechanisku, apmirusiu ir kasdienine disciplina, kuria jaunuomenė nesijodama, tad žus visa etiška vertybė ir pačios biblijos.

Šitas pasikesinimas į legislaturą, nušviečia tas bažnyčias, kurios pritaria tam. Joms atvirai pasirodo plačiai visuomenė, kad nesugeba suveikt savo pirmąją ir svarbiausią priderystę bažnyčioj; — išmokyti moralybės, artimo meilės ir paklusnumo Dievui.

Turime pavyzdį iš septintadienių religijos pamokų, kas rodo nepasitenkinimą modernišku supratimu mokslo eigos ir vertybės. Tulos religijinės mokyklos, kurios sąryšyje su bažnyčiom, neturi nustatytą mokslo rybą, kurikulą, ne atsakančius mokytojus. Tad pasirodo, kad religijinis mokslas, lyginai „žebrokas“ aplėistas ties bažnyčios durimis. Visiškai aplėpęs, neinterasuojantis aiškinimas sakinio apie religiją daugumoj bažnytinių mokyklų, padarė religiją šiurkščia ir neįdomie jaunuolių minčiai. Tas prašalino tuksantčius jaunuomenės nuo bažnyčios vietoj patraukimo jų į ją.

Jei bažnyčios ištikro geidžia padaryt Bibliją mėgstančia skaityt knyga, tai tegul jos pačios imasi energiškaiau, atsivadavimu ir inteligentiškumu to darbo, nes tai jom legališkaai tas ir priguli atlikti.

Jei jos tuom užsiims, tai nebus reikalinga dėt našta ant pečių viešųjų mokyklų. Tikrenybė, ta našta turi but nešama bažnyčių, o ne viešųjų mokyklų. Bažnyčių dabartinė padėtis aiškiai parodo jų pačių neveiklumą ir nepasisekimą nuveikt ką del labo žmonijos.

—Smulkutis.

AR ŽINAI, KAD...

Kiekvienais metais Amerikoje automobiliai užmuša apie 35,000 žmonių.

neapsimoka stovėti, nes tankiai žaibas pataiko į medį, užmušdamas po juo pasilsėpusius žmones.

Dabar Anglijoj yra 3,000,000 bedarbių.

Aukščiausias kalnas pasaulyje yra ne Everestas, kaip buvo iki šiol manyta (8840 metrų aukščio), bet kalnas Karakorum, Tibete, Azijoje, kuris yra 9000 metrų aukštumo.

Atrastas budas palaikyti amžinai jaunystei, vartojant „alfa, beta ir gama“ spindulius.

Aukščiausias pasaulyje namas Empire State Building, neseniai pastatytas New Yorko turi 112 aukštų.

Amerikoje mokyklas lanko 31,000,000 vaikų.

Paskutinėmis cenzo žiniomis Chicagoje yra 3,376,000 gyventojų.

Vienamė kviečių bušelyje yra 556,000 grūdų, bušelyje rugių — 888,000 grūdų ir bušelyje dobilų — 16,400,000.

Kiekvieną minutę visam pasaulyje sužaluoja 100 žaibų.

Neseniai iš Amerikos į Australiją buvo išsiųsti vargonai \$30,000 vertės. Juos pastatyti užėmė visą mėnesį ir pusę.

Danijoje, žmonės valgė aušterius (oysters) al lens amžiuje, kelius tukstar šis metų atgal.

Mahatma Gandhi, Indijos tautinio judėjimo vadas, dabar besilankęs Londono Indijos autonomijos gavimo reikalaus turi savo dešimtį prisakymų, kuriais jis gyvenime naudojasi. Jie yra:

1. Tiesa.
2. „Ahimsa“ — meilė.
3. „Brahmacharya“ — nekaltybė.
4. Valgymas, tik kuno gyvybės palaikymui ir nevartojimas svaiginamų gėrimų ir narkotikų.
5. Nesidžiaugti tuščiais pasaulio smagumais.
6. Kiekvieno duona turi buti jo prakaito uždirdba.
7. „Swadeshi“ — kiekvieno žmogaus pirma pareiga tarnauti savo kaimynui.
8. Tikėjimas į visų pasaulio žmonių lygybę.
9. Tikėjimas į visų tikėjimų lygybę.
10. Drąsa.

Liepos mėnesyje iš Amerikos į Rusiją, buvo išvežta trys milijonai žolės piovimo mašinų.

Greenlandija yra didžiausia pasaulio sala (827,000 kv. am. mylių). Antra — Guinės salos sala (330,000 kv. mylių) ir trečia — Borneo (280,000 kv. mylių).

Amerika pirkdama Alaską nuo Rusijos 1868 metais už ją užmokėjo 7,200,000 dolerių. Bet radus ten auksą, ji valstybei atnešė 400 milijonų dolerių pelno, o iš sidabro ir vario gauta \$600 mil. dolerių. Be to, dabar randama įvairių mineralų sluoksnių, kurie neša valstybei milijonus pelno. Niekto sau pirkinys.

Zalčių ir gyvačių nuodingumas priklauso nuo valgių, kuriais jie minta. Vienuose valgiuose jie randa mažiau nuodingų, kituose daugiau.

Abisinijos Karalius Paliuosuosias 2 mil. vergų

Londonas. — Neseniai apkaruntuotas Abisinijos karalius Tafari kreipėsi į Londono gyvuojančią Prieš-Vergų bėdų draugystę, kad padėtų jam suformuoti naujus įstatymus, kuriais būtų panaikinta krašte vergija ir tuo budu paliuosuoti 2,000,000 vergų.

Prieš-Vergybės draugija praneša, kad ji gausi keliatą laišku nuo karaliaus Ras Tafari, kuriuose jis pranešęs, kad jau esanti sustabdyta vergų prekyba ir tik reikia išpirkti vergai nuo jų savininkų. Tuo reikalu pasirupinsian ti Prieš-Vergijos draugija.

Dabartiniu laiku vergai gali užimti valdiškas vietas, turėti nuosavybę ir tapti krikščionimis.

CHICAGOJ LANKĖSI P-LĖ E. TATARONIUTE

Pereitam šeštadieny lankėsi Chicagoj ir ta proga aplankė Sandarą p-lė Emilija Tataronitute, iš Lawrence, Mass. P-lė Tataronitute apsigyveno Lake Forest, Ill. kur mokina muzikos, privatinėje mokykloje. Ji yra pasižymėjusi pianistė ir abelnai, muzikoje yra toli pažėngusi.

Neabejoju, kad pasitaikys progų ją išgirsti skambinant pianu ir Chicago Lietuvos m.

Mano Kampelis

Rašo Padnackas

ISPANIJOS kunigai ir vyskupai savo laiku tapęsi už plaukų su valdžia įvairiais tikybiniais klausimais. Bet, štai, neseniai Taragonos ir Katalonijos provincijų archiepyškup. pasiuntė parlamentui laišką, kuriame jie sako, kad bažnyčia visų pirma turi būti lojali valstybei, o valstybė turėtų tikybai palikti kulto laisvę.

Mūsų Lietuvos kunigai ir klerikalai galėtų iš to laiško visgi šį tą pasimokyti. Kaip matyti iš paskutinių įvykių ir jų įvairių taktikų, lojalumas savo valstybei jiems yra visai nežinomas dalykas.

DABAR turime konferencijų amžių. Konferencijos nusiginklavimui, konferencijos ekonominiais klausimais, pienkinių konferencijos, batsiuvinių konferencijos, mėsinių konferencijos, konferencijos, konferencijos ir konferencijos... Ir, paprastai, koku tai keistu būdu visos tos konferencijos paprastai nuklysta į Paryžių arba Genevą, tankiausiai į Paryžių. Netrukus ten įvyks dar viena savo rusies konferencija — konferencija apie žiarkes į kurią eilė valstybių siunčia savo delegatus. Kokia iš tos konferencijos bus nauda, sunku suprasti, nebent koks vargšas, neturįs pinigų pasiūstas delegatu, pamatys Paryžių ir jo gražuoles veltui.

Sprendžiant iš naudos kurią visos įvykusios konferencijos atnešė pasauliui, šiai konferencijai lemiame tamsią ateitį. Žiurkės gyvuos, kaip gyvųjų ir džiaugsi spintose paslėptais suriais ir mėsa.

METAI ar tam atgal, Amerikos kino teatruose pasirodė filmas "Vakarų Fronte Nieko Naujo", paimto iš to paties vardo vokiečių rašytojo Remarque'jo veikalo. Filmą turėjo nepaprastai didelį pasisekimą. Nugabenus jį į Vokietiją, valdžia jį uždraudė rodyti, aiškindama, kad tai buvo tik vokiečių kariuomenės ir tautos parodija, išjuokimas. Bet, istikrų, jie tai padarė del filmo skleidžiamos anti-militaristinės propagandos.

Neseniai, Vokietijos filmų kontrolės įstaiga, po ilgų svarstymų filmą leido rodyti teatruose, padarius atitinkamus jų reikalavimus pataisymus.

Amerikos Jaunuolio Išpuščiai

Lietuvoj

V. M. Čekanauskas.

(Tąsa)

Alytaus-Alovės ukio kraštas.

Taigi, mielas Vladau, pasiryžau pamatyti tavo gimtinę kraštą. Kadangi turėjau tavo namiškių antrąją, pabuves keliatą valandų Alytuje, pasisamdžiau "Taxi" ir iškeliavau linkui tamtos tėviškės. Pakeliui mačiau gražius vaizdus — "Landscape" Nemuno apielinkėje. Vieškeliu ir plentu važiuojant, matėsi įvairūs ukiai, maži ir didesni; atrodė visai neturtingas kraštas. Aš įsivaizdinu ir girdėjau kitus pasakojant, buk dzukija, tai biednas kraštas. Tiesa, ši dalis dzu kijos bene tik pati geriausia. Čia žemė gera, girios ir ežerai.

TAUTŲ SAJUNGA dar kartą parodė savo bejėgiškumą. Ji buvo išikišus į Kinijos ir Japonijos ginčą, nes abi su šiginčiusios valstybės yra sąjungos narės. Kaip tarpininkė ji manė jas sutaukinti. Bet Japonijos delegatas sąjungoj, M. K. Yoshizawa tam pasipriešino, nes ega nesusi-pratimas yra tik vietinis dalykas ir jokie tarpininkai nereikalingi.

Tautų Sąjunga, kaip atsimename buvo sutverta tokiems uždaviniam risti, bet jos visiškai bejėgiškumas ir negalėjimas nieko padaryti, mūsų akyse nepateisina jos egzistancijos.

PROHIBICIJA puola iš visų pusių. Neseniai advokatai turėjo savo konvenciją Atlantic City, N. J. pasirodė priešingai prohibicijai. Dabar American Legion Detroito konvencijoje visi susirinkę Didžiojo Karo veteranai vienbalsiai išreiškė prieš įstatymą ir reikalauja tuojau pradėti laisvai pardavinėti alų.

Paskutinėmis žiniomis New Jersey valstijos policininkai savo susirinkime priėmė rezoliuciją, kurioje jie irgi reikalauja prohibicijos įstatymo atšaukimą. Pasirodant visuomenėje tokiam dideliame pasipriešinimui svaiginamų gėrimų suvaržymui, galima sakyti, kad prohibicijos dienos jau suskaičytos ir ateinanti prezidento rinkimai klausimą galutinai išriš.

CENSTAKAVOJE, ryšy su Pilsudskio legijoninkų suvažiavimu, buvo pašventintas paminklas pirmajam Lenkijos prezidentui Narutavičiui, kuris kaip sakoma buvo lietuvis ir artimas giminaitis lietuvių diplomato, taip pat Narutavičiaus. Iškilmėse dalyvavo suvirš dvidešimts tukstančių žmonių, laikyta pamaldos, saikyta ministrų kalbos.

Narutavičius, kaip minėjome buvo pirmasis Lenkijos prezidentas, bet ar delto kad jis buvo lietuvis ar kuriais kitais politiniais sumetimais, jis buvo lenkų šoviniščių nušautas, jam vos spėjus užimti prezidento vietą. Idomu pasitebėti, kad kalbėtojai išsireiškė apie jį kaip moralės jėgos simbolį ir laikė jį už pavvyzdį kitiems lenkams.

Iš Alytaus ligi Poteronių kaimo, — dabar jau viensėdija, atpyškinome į virš pusvalandį laiko — apie 10 kilometrų. Pasiekiau Alovę, tams tos tėviškės valsčių. Mažas kaimelis, kelios krautuvės ir alinės, valsčiaus pašto namas ir ant aukšto kalno bažnytužė su varpininčia. Nesustojome čia; važiuavau, kad pirm nakties sutemos pasiekus juos tėviškę. Iš Alovės tik pusė ar gal mažesnė dalis kelio iš Alytaus — ar taip, paklausė manęs Juozas juokdamasis. — Taip, Poteronys yra pusiau-kelis, — patvirtinau.

Iš Alovės išvažiavus per vadinamą akalyčią ir raudondvarį, taipgi, švabalaukių kaimą į tamtos pasakojamą di-

lės vetės girią. Ji atrodė labai ilgai nusitęsusi per visą valsčių, geriau pasakius; susiduria su trimi valsčiais: Daugų, Nedžingių ir Alovės, skersai apie 3-4 kilometrai. — na ir Meškučiai, tavo tėviškė, o už poros kilometrų už Meškučių Ilgų dvaras, kur dabar ir tavo namiškiai turi naują ukį, vos tik nusikėję iš Meškučių. Atvykau jau pritemoje, persistačiau kuo esąs ir buvau maloniai tavo broliuko Viktoro ir motutės sutiktas.

Pernakvojęs, pasikalbėjęs ir apžiūrėjęs ukį ir gražų Ilgų ežerą, kuris randasi ten prie tamtos brolio ukio, stokai laiko esant žuvalti, nėjome. Sekančią dieną vėl išvykau arkliais tavo broliuko, kuris mane nuvežė Alytun. Atsisveikinau, jis grįžo namo, o aš leidausi autobusu iš Alytaus linkui Lazdijų ir Rudaminos. Iš tenai į Minkiškius per Kalvariją ir po dienos kitos vėl į Ploksčius. Atsisveikinęs gimines išvykau į Kauną. Čia pabuves kiek ir pasipirkęs šį tą, pasileidau į Palangą pasimaudyti; pamatyti Lietuvos kurortą ir Baltijos kraštus ir iš tenais pas pp. Makauskus į Juodkrantę — vadinamą Lietuvos Saharą. Vėliau išvykau į Klaipėdą ir iš tenai į Berlyną.

Berlynas man patiko.

Berlyne buvau arti trijų dienų. Aplankiau Dailės ir Gamtos Muzejus, buvusio kaizerio palocijų rumus. Čia jie atdariai publikai pamatyti, bet įeinant reikia apsiuoti vilnoniais šliperiais, kad grindis su čevery-kais nesugadinus. Tokių palocijų nebuvau matęs, — nei pasakytas gražumas. Yra 300 rumų, bet tik 60 rumų ir įtalpa galėjau pamatyti.

Pasidairęs po Berlyno miestą ir jo teatrą — kinomatografą, iškeliavau į Paryžių. Čia taipgi praleidau tris dienas; aplankiau vieną kitą idomesnę vietą, ekspoziciją Francijos kolonijų ir po trijų dienų, per Belgiją, išvykau į Londoną, Anglijon. Čia po arti trijų dienų sėdau į Aquitania laivą ir pasileidome plaukti namo — Amerikon.

Juozai, mėtai gerokai Europos — sakau jam — koki išpučį turi abelnai iš savo kelionės? Kaip išrodo europiečių gyvenimas? Atsidusęs p. Januškevičius, pavargęs po ilgo man pasakojimo, kurį aš bandžiau, kiek galima suglau stoje formoje susirašyti jo man duotą "interview", jis sako: Vladau, mačiau daugiau negu tikėjau, ir esmi labai patenkintas visakuomi. Europa atrodo normalum kontinentu; visur, žinoma, įvairus yra žmonių gyvenimas. Bet jau netaip blogai atrodo žiurint paviršutiniškai į žmonių gyvenimą. Kad ir tokioj Vokietijoje, rodos, žmonės linksmūs, viskuo patenkinti. Francijoje dar daugiau gyvumo, ypač Paryžiuje. Londone taipgi, galima sakyti, kad veik tas pats, kaip pas mumis bile didmestyje. Skirtumas tik tame, kad kaip Londone, Paryžiuje ir Berlyne, nėra tokių aukštų na-

my, kaip New Yorke arba Chicagoje, Detroito. Judėjimas gyvas ir našus. Tiesa, Europos didmiesčių gatvės yra platesnės negu paprastai mūsų miestuose.

Abelnai — sako p. Januškevičius, — Lietuva savo gyvenimu ir kurybos darbais yra viena iš labiausiai užsiėmusių. Bedarbių, vargo Lietuvoj nėra. Kitose šalyse bedarbių yra daug. Blogiausia išpučį turiu iš mūsų nelaimingo Vilniaus. Tenai tikrai yra kritiškas gyvenimas. Beja, nesakiau tau Vladau, kad lenkai ima įžangą į Gedimino kalną einančių žmonių ir turistų. Daro pelną iš istorinės vietos. Jie ima 15 grašių (centų).

O kiek filmų svurtojai nu fotografavimui Lietuvoje ir Vilniuje įvairių vaizdų — paklausiau jo. Del judamųjų paveikslų bučia daugiau sunaudojęs, bet pritrukau filmų. Traukiau iš Vokietijos, nes Lietuvoje — Kaune negavau. Viso išvartojau 900 pėdų ir 13 roliukų del kamaros. Jei išeis gerai filmos, bus ką parodyti SLA. jaunuoliams ir visiems įdomaujantiems Lietuvai.

Abelnai, pasakysiu, kad mano išpuščiai geri ir, kad mylėčiau vykti į Lietuvą kiekvieną vasarą atostogauti. Patariu visiems lietuviams grįžti aplankyti tėvynę ir kas turi kapitalo kiek 5-8 tukstančius dolerių, gali su tokia suma, įsitaisyti gyvenimą. O jau su dešėtu tukstančių dolerių ir didesniu kapitalu, Lietuvoje galima labai gerą gyvenimą įsigyti ir iš nuosimčių arba ukio gyventi labai lengvai.

Kaip tau atrodė, Juozuk, Lietuvos politiškas gyvenimas — paklausiau jo. Bet jis atsakė pasakoti, pabrieždamas, kad jis į tą sritį gyvenimo ko mažiausiai gilinosi ir tik iš kalbų, pasakojimų provincijoje ir miestuose, galis pasakyti, kad viskas but gerai, jeigu ne cenzura, — suvaržymas susirinkimų ir spaudos laisvės. Politiškausi nusistatę žmonės, butent yra nepatenkinti tvarka. Bet be principo, be politiško nusistatymo, tiems yra gerai bile kaip, — jis sako. Yra visokių nuomonių: prieš ir už dabartinį valdymo režimą. Juk tamstai gerai žinoma, suprantama, kad Lietuva valdoma, arba ta valdžia palaikoma karininkų, todėl man nelieka nieko apie valdžią ir politiką kas sakyti; galitė pasidaryti sau išvadą iš to, ką žinom ir matom. O ar Lietuvai, kaip kraštui but geriau prie demokratijos negu prie diktatūros, tai ne mano kompetencija atsakyti į tokį klausimą. Geriausia, kiekvienas tegu nuvažiuoja ir persitikrina. Man Lietuva ir viskas joje labai patiko. Taip pasibaigė mano pasikalbėjimas su p. Juozu Januškevičium apie jo išpuščius Lietuvoje.

Turint omeny faktą, kad p. Januškevičius yra dar labai jaunas vaikas, vos 23 metų amžiaus, tad jam nelengva buvo ir suprasti bei giliau į politišką vidaus krašto gyvenimą įsigilinti. Antrą, jam toki reikalai arba dalykai ir ne

buvo svarbūs. Jis yra amerikonas. Tačiau iš to ką jis pasireiškė ir sutiko pateikti spaudai, galima suprasti, kad Lietuvoje yra žiauri cenzura, del kurios nukentčia krašto piliečiai, o ypač spaudos organai. Anot jo pasakojimo, "L. Žinios", dienraštis tapo nubaustas 300 litų pabauda už tai, kad jo reporteris paskelbė p. Bukšnaičio pasakojimą, buk J. A. Valstijų lietuvių vykstantį Lietuvon turi daug mokėti už pasus ir visas, ypač tie, kurie keli metai atgal užsiregistravo kaip lietuviai piliečiai patriotai, tačiau dabar jau yra padavę prašymą naturalizuoti — tapti Amerikos piliečiais. Tokiems reikia mokėti \$10. kas metai. O, rodos, ta registracija buvo 6 metai atgal, tokiu budu kiekvienas iš užsiregistravusių konsulams turi mokėti tie \$60.00 už pasą ir visas, kas yra neteisinga ir kuomet visi kiti, kurie nesiregistravo, gauna pasą už \$10. Taigi p. Bukšnaitis, Cunard laivų linijos atstovas šiuos netikslus arba plėšimus kritika vo savo kalboje ir kuomet "L. Ž." dienraščio korespondentas patalpino, už tai šis dienraštis užmokėjo bausmę, nepaisant to, kad cenzorius tą žinią praleido ar gal nepastebejo. Taip yra suvaržyta spauda ir persekiojama, ypač opozicijos partijų. Žodžiu, del to yra nusiskundimų — sako p. Januškevičius baigdamas savo "interview".

HELIJUS

Jų atradimas. — Kriptonas — Miers, Ramsey ir Crookes. — Cheminė — U. S. Monopolis.

Helijus yra dujos vartojamos zepelinams, dirizabliams ir kitiems už orą lengvesniems orlaiviams. Kuomet jos buvo pirmiausiai atrastos, jų kiekis buvo labai mažas, bet vėliau, jų sluokniai buvo rasti įvairiose šalyse, ypatingai Jungtinėse Valstijose. Jų atradimo budas buvo labai įdomus. Kartą, sutemos saulei 1868 metais, du tų laikų mokslininkai pastebėjo saulės spektre šviesų, niekuomet pirmiau nematytų geltonos šviesos bruožą. Jie spėjo, kad tai yra kokš nors dar nežinomas elementas ir pavadino jį heliju. Po kurio laiko, kitas mokslininkas Miers, kuris atrado ir argono dujas, pastebėjo, kad istirpinus tam tikrus metalus, gaunama dujos klaidingai vadinamos azotu (nitrogeņu). Jis manė, kad tos dujos greičiausiai bus argonas. Vienas jo draugų, Ramsey, norėdamas tuo persitikrinti nusipirko už kelius centus mineralo "klevito" ga balėlį ir jį istirpinęs pradėjo studijuoti rezultavusių dujų spektirus (spindulių spalvą). Jis rado tas naujas geltonos spalvos elementą ir laikinai pavadinęs ją "kriptonu", nusiuontė jo vamzdį kitam mokslininkui Sir William' Crookes tolimesniems tyrinėjimams, kuris netrukus jam pranešė, kad tai ne kriptonas, bet naujai pastebėtas pirmųjų mokslininkų helijus. 1895 metais, kovo 26 dieną, Paryžiuje, Mokslo Akademijoje, helijo atradimas buvo viešai paskelbtas.

Helijus yra vienas pirmųjų dujų monoatomiškių, chemiškai neveiklių dujų grupės, prie kurios priklauso iš eilės, helijus, neonas, kuris yra vartojamas langų reklamoms, išduodąs raudoną ryškia šviesą elektros įtakoje, argonas, kuris irgi yra vartojamas tam pačiam tikslui, kriptonas ir ksenonas.

Del savo nepaprasto lengvumo ir nedegimo, helijus nors brangus, yra plačiai vartojamas orlaiviams, vietoj kitų dujų, kurios buvo pavojingos tuomi, kad tankiai eksploduoja ir užsidega. Jungtinės Valstijos turi pasaulio helijo dujų monopolį, nes jos ribose randasi didžiausi jų sluogsniai, ypatingai Utah, Colorado ir Texas valstijose. Labai daug jų randama naturaliniame gaze pastarojoje valstijoje ir del aukšto helijaus nuosimčio, sumišusio su natūraliu gazu, jo pagaminimas, paprastai labai brangus, atsiėn palyginamai pigiai ir yra prieinamas vartotojams. —X.

Garsinkitės "SANDAROJE"

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsinimus, knygutes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinius.

Ypatingą dėmę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA

3236 South Halsted Street, Chicago, Ill. Telephone Calumet 3277

Nuvažintos į Abi Puses Kainos
Į KAUNĄ IR ATGAL
 PER HAMBURGĄ
\$173.50 Trečia Klase
 U. S. Karo Mokesčiai Atskirai.
 Viršminėta kaina dabar galėje ant visų mūsų laivų.
 Del informacijų kreipkitės į lokalius mus agentus
HAMBURG-AMERICAN LINE
 177 No. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

PITTSBURGH, PA.

Suplanuota ataka ant tautiniai nusistačiusių—nepavyko.

Kol SLA. tebebuvo bolševikai triukšmo kėlime ir demoralizacijoje prityrę specialistai, tai visi nenuoseklumai ir nepasisekimai buvo jiems prietami. Bet pastariesiems išnykus, dauguma SLA. narių manė, kad bus galima laisviau atsikvėpti ir konstruktyviau dirbti susivienijimo gerovei. Bet labai apsiriktai, nes bolševikų vietas užima socialistai, panašia tendencija vadovaudamiesi kaip ir pirmieji. Tą įrodė šios kolonijos vadinamieji veikėjai, neprasti nariai.

Tie, kurie dirbo per daugel metų visa siela atsidavę susivienijimo idėjai, ne kokių ten pagirų laukdami, bet pilnai suprasdami reikalo svarbą ir greit bėgančio laiko brangumą, be jokių politikavimų ir pasinaudojimo iš fraternalės organizacijos, tai tie šandie socialistų klaidų apšaukiami politikieriais. Argi ne keista? Tautininkai, kurie su atsidėjimu dirba tautiniam susivienijimui jokios politikos nepiršdami, tai tie viešai su rezolucijoms apšaukti politikieriais, o kuomet socialistai persa savo politiką, norėdami padaryt susivienijimą socialistiškai ir visokiais būdais prie to siekia, tai ne politika. Ar bereikia didesnes nesąmones, kaip p. S. Bakano su savo pasekėjais išnešta protesto prieš veiklų tautininką, susivienijimo veikėją p. J. Virbicką.

Kad p. Bakanas šokinėja, tai nėra nieko stebėtino, nes tą daro su p. Grigaliūnu, kuriam yra su siela ir kunu atsidavęs ir sulig "Naujienu" duodamų informacijų dirba. Nes be "N." nurodymų ir pamokymų mažai ką sugebėtų nuveikti. Žinoma, nėra sunku griauti, kas kitų yra pasitatyta, bet statyti tai jau rimtas ir kėblus dalykas.

Kai buvo susauktas veikėjų mitingas dėl nominacijos pasitarimo, tai p. S. Bakanas susivedė visą savo giminę (gaila, kad visu vaikų neatšvedė), kad tik daugiau balsų turėjęs ir nominaciją socialistams laimėjęs, o taipgi prieš J. Virbicką protestą patvirtinus sumanytojo įtaką ir užsitikėjimą nariuose. Panašiai ir bolševikai darė, ką nutverdami traukė susivienijimą, kad tik laimėjęs. Toms pat pėdomis eina ir socialistas Bakanas.

Štai veikėjų pasitarime socialistas p. Mažukna ko karės nepakėlė su sunum, gal but norėjo išmėginti jėgas tarp savęs, kad ateinanti metų įvykus susivienijimo seimui mūsų kolonijoje galėtų seime drąsiai pakelti "vainą" geresnę, ne kaip bolševikai Chicagoje.

Ar tai mes iš tokių veikėjų, mušėjų, triukšmadarių tikimės susilaukti ką gero su ir organizacijai, kurie visiems rimtesniems nariams gėdą daro? Kodel jiems nepatinka J. Virbickas, P. Pivarunas? Dėlto, kad pastarieji pastoja kelią nešvariems jų darbams. Gana nariai nerangumė snauti, nes socialistai mus snaudimu pasinaudodami dirba išsiujuose. Kuomet mes tingime atsilankyti į susirinkimus ir pasitarimus, palikdami kitiečius, taip vien, kitais pasitiktin nebelineka kam dalyvau

ti ir, išskiriant kelis uoliausius veikėjus, o tuo tarpu socialistai susikviečia savo klientus, lengvai paims viršų. Tuomet galėsime po laikui, bet bus pervėlę taisyti klaidos. Jei jie nori triukšmauti ir politikauti, tai tegu sau tveriasi socialistišką skandalą susivienijimą. Tat susipraskime nariai, stokime prie tautinio darbo, neduokime klykieriams šeiminkauti, neklausykime aklos jų politikos, nes aklas akla netoli tenuves, greit puls duobėn. Tat saugokimės patys, saugokime ir kitus nuo įpuolimo.

Juk gėda yra, kad trejetas socialistų su šeimomis ims visus vedžioti už nosies ir, sulig jų grojamos muzikos turėsimę šokti. Ateinančią vasarą Pittsburghe bus susivienijimo seimas, tai tuo mums reikia daugiaus solidarumo ir vienybės, kad galėtume tinkamai prie seimo priėmimo prisirengti ir pasirodyti ne prasčiau, bet geriaus už kitas kolonijas. O jei mes snausime laukdami ką "Dievas duos", tai žinokime, kad nieko gero nesulauksime ir nieko Dievas gatavai į gerklę neįdės, bet ką turime ir tą prarasime. Ne siduokime saujailei socialistų, kad jūtų mums ant sprando ir juodintų tautininkus veikėjus. Jie nori sumažinti mus pasitikėjimą veiklesniems asmenims, tai tuo labiaus mes turime juos remt, padėt ir pasitikėt.

Kaip p. Bakanas nesikarščiuos veiklesnius už jį narius kitos pažiuros žemint, jis pats save pažemins, o ne kitus. Nes tiesa, nors ir negreit, viršų ima.

Štai p. P. Pivaruną visos kolonijos nominuoja į išd globėjus, nes visiems yra žinomas kaipo simpatingas, teisus ir veiklus susivienijimo narys. Mums už tai garbė, kad turime darbščiu idealistų narių, kurie užimponuoja ir sujudina kitas kolonijas. Tas žinoma p. Bakanui ir kitiems socialistams labai nepatinka, bet persilpni prieš vėją papusti.

Tad visi tautinio susivienijimo nariai, bukime geri tautininkai, sekime kitų veikimą, dirbkime ir patys. Eikime ranka rankon su socialistų smerkiamais Virbicku, Pivarunu, o greit pamatysime ir našias darbo pasekmes. Kas dirba konstruktyvią darbą susivienijimo labui, padėkime ir mes, o jei nepadėsime, tai nemanysim ir trukdyti socialistams ar kitiems "istams", bet kur nori rimtam tautiniam, kultūriniam darbuį kenkti, mes turime darbu ir sumanumu atsakyti. Tat prie vienybės tautininkai! —A.

BRIDGEPORT, CONN.

Bridgeporto lietuviai politikoj

Čia tapo įsteigta nauja organizacija —Lietuvių Balsuotojų Kliubas, anglų kalboje:—Lithuanian Voters Club of Bridgeport.

Šitokia organizacija buvo pageidaujama jau tulas laikas atgal; tad rugp. 29 d. susirinkęs burelis vietos veikėjų, A. Velečkio namuose ir plačiai išdiskusavęs šios organizacijos reikalingumą, nutarė įsteigti, su tuo tikslu, kad sutraukus į kruvą visus lietuvių balsuotojus, ir pasidarius platformą dalvauti vietos politikoj organizuotai ir rinki-

maims atėjus aptarti tinkamą partiją, bei statomus kandidatus ir juos remti, kad užtai gauti ką nors lietuviams naudingo.

Kadangi lietuvių tarpe randasi nemažai čia užaugusių ir pasiekusių aukštesnius mokslus žmonių, kurie turi pakankamai gabumų užimti bile kokią vietą miesto darbuose, taip gerai, kaip kad kitų tautų žmonės, kurių daugelis randasi geroje vietoje miesto darbuose todėl, kad jie dalyvauja politikoje organizuotai. Tad ir lietuviai, susiorganizavę į didelį bury, taip galės pastatyti mūsų reikalavimus tai partijai, kurią mes nutarsim remt. Iki šioliai, pavieniai budami, nekuriame atstumi. Tad šis kliubas ir stengsis lietuvius balsuotojus suatrakti į politinę grupę ir aktyviai veikti vietos politikoje.

Laikinė valdyba susidarė iš: Antanas Velečka, pirm.; Antanas Tuska, vice-pirm.; Fr. Baltrušaitis, sekr.; Aug. Sapięga, izd. Šios organizacijos augimo pasekmės jau pasirodė: susirinkime rugs. 14 d., 1931, iš raportų pasirodė, kad jau arti 100 balsuotojų prisirašė ir daugelis pasižadėję išpildyti aplikacijų korteles. Duoklės į šį kliubą: įstojimas 25 c., 5c į mėnesį, arba už pilnus metus iškalno, 50c. Trumpame laike bus suauktas visų narių bei norinčių prisirašyti susirinkimas, kuriame bus išrinkta pastovi kliubui valdyba ir reikalingos komisijos. Linkėtina gerų pasekmių šiai naujai organizacijai.

A. Sapięga.

PITTSBURGH, PA.

Is Sandariečių Konferencijos.

Vietos sandariečiai turėjo savo konferenciją, rugsėjo 16 dieną, LMD. svetainėje. Apkalbėjus Sandaros reikalus, prieita ir prie SLA. centro valdybos nominacijų, nes tas klausimas buvo pakeltas S. LL. A. 3-čio apsk. darbuotojų konferencijoje, 27-tą d. rugsėjo ir tada nominuota į SLA. centro valdybą net keturi Pittsburgiečiai: J. Virbickas, vice-pirm.; P. Pivarunas, izd.; S. Bakanas, izd. globėju ir Dr. Johana Baltrušaitienė, DR.-kvotėja. Todel Pittsburg'o tautininkai, permatydami, kad daug norint, galima nieko netekt, nutarė statyti tik vieną kandidatą — į izdo globėjus ir tapo parinkta tinkamiausias asmuo, 40-tos kuopos narys, Pranas Pikšris, kuris yra laimėjęs kontestą, prirašinėjant prie SLA. 3-čio narius. Taip pat daugeliui veikėjų yra žinomas, nes yra atstovavęs šią kuopą Bostono, Baltimorės, Detroito ir kituose SLA. seimuose.

Pittsburgiečiai pageidauja matyt SLA. Pildomąją Tarybą susidedančią iš šių narių: Prez. Dr. M. Vinikas arba J. Grinius.

Vice-prez. A. Mikalauskas, Sekr. V. M. Čekanauskas, Izd. J. Tareila, Izdo globėjai: Pranas Pikšris, J. J. Januškevičius arba V. Banionis iš Clevelando. Dr. kvotėju: Dr. Jonikaitis, Detroit, arba Dr. Šimkus, Chicago, Ill.

Konferencijoje dalyvavo: P. Pivarunas, J. Rukas, J. Virbickas, P. Pikšris, M. Marmorkas, B. Lapeika, A. Vainorius.

J. Grigaliunas ir J. Lazauskas.

J. Virbickas.

Moterų Draugija.

Prie šv. Jurgio parapijos yra susiorganizavusi moterų draugija, prie kurios priguli apie šimtas narių. Moterys užsiima įvairiais išsiuvinėjimais ir išdirba įvairius gražius daiktus. Prie kliubo priklauso ir geras burys sandariečių.

A. Gilienė.

Mano Kelionė į Wisconsin Kraštą

Dar tik vakar parvykau nuo ukiu tolimoj Wisconsin valstijoje, kur turėjau kelių tik smagiausius patyrimus. Tikrai didesni mano įmonėj uždarbiai laiko žmonės surukuosiuose miestuose. Bet del paprasto tikro gyvenimo, smagaus gyvenimo ukiu nepamainysi. Nors kai kuomet karvė, ją nebemelziant, ir apsuksa uodegą per veidą, nors ir reikia vanduo pumpuoti ir malkos skaldyti, bet pagalvojus apie žaliasias pievas, plautųj dangų, tą laisvumą, niekas daugiau nebelineka padaryti, tik susikrauti viską ir dumti ten gyventi.

Oras ten buvo taip pat kaip ir Lietuvoje, mėnuo, gėlės, rozetos, cinijos, skleidžiančios savo kvapą irgi tos pačios. Man nepatiko tik amerikietiški arkliai. Jojant su viena vadele nemokėjau atgręžti ir turėjau nulipti. Apsigrėžęs žiuriu, o tas arklis iškišęs dantis ir juokiasi. Turbut perdaug išdykęs, nes jam perdaug sunkaus darbo ir nėra. Tik kartais kelios mašinos patampyti po lauką.

Kaip arkliai, taip ir visiems. Žmones ir per pati darbymeitį dirba tik po kokias aštounias valandas į dieną, o pragyvenimą padaro ištiesiems metams. Lietuviškas vikrumas ir nebijojimas sunkaus darbo, sujungtas su amerikietiškais išradimais, ištikrųjų suteikia lengvą gyvenimą.

—J. W. Cirukis.

Sušauidys Radio Valdomy laivą.

Washingtonas. — Valdžia nutarė sunaikinti seną karo laivą, Utah. Kad tas sunaikinimas būtų naudingas strateginiu atžvilgiu ir būtų nesunaikinta gyvybė, jis bus valdomas su radio pagalba, nuo toli stovinčio submarino.

Jis turės praeiti pro keliatą karo laivų, kurie į jį šaudys iš sunkiųjų kanuolių. Norėda-

mas kaip nors ant vandens paviršiaus išlaikyti, jis panaudos visokius gaisumus: plauks greičiau ir paleis ir leis dumus pasislėpimui nuo priešo.

NUVIJO KETURIS BANDITUS.

J. Gizinauskis, gyvenęs ant 1458 W. 15 St., kur jis turi grosernę, pamatė įeinant į jo krautuvej keturis banditiškos išvaizdos jaunos vyrus ir spėdamas, kad jie nori jį apiplėšti, pradėjo į juos šaudyti.

Pasirodė, kad jis neapsiriko, nes jie išgirdę šuvius pradėjo bėgti ir bėgdami atsisau dyti. Kadangi arti policijos nebuvo, tai ir nepavyko tuos valkatas suimti.

Garsinkitės

"SANDAROJE"

Atpigo Laivakortes

Tuojaus kreipkitės ir važiuokite per Sandaros Laivakortę

AGENTURA

Šiuose bedarbės laikuose visiems lietuviams kurie tik važiuos per Sandaros Agenturą parduosime laivokortes į Lietuvą ir iš Lietuvos šia kaina:

Iš New Yorko į Kauną ir iš Kauno į New Yorką (round-trip) ant didžiųjų laivų (Europa, Bremen ir kt.) \$177.00

Ant visų kitų laivų iš New Yorko į Klaipėdą ir iš Klaipėdos į New Yorką \$150.00

Prie šių sumų dar reikia pridėti karo takų \$5.00 ir Lietuvos piliečiams pagalvinių takų \$8.00

Šis nupigimimas tęsis nuo kovo 2 d. iki Balandžio 30 d. ir nuo Rugpjūčio 1 d. iki Spalio 15 d. šių metų.

Taigi visi kurie rengiatės važiuoti tuoj kreipkitės į Sandaros Agenturą, čia gausite visus reikalingus patarimus, patarnavimus ir geriausią kelionę į Lietuvą ir iš Lietuvos. Išpirtos laivakortės yra geros ant dviejų metų.

Visiems norintiems važiuoti parupiname pasus, vizas, sugrįžimui dokumentus ir kitus reikalingus raštus. Toliau nuo Chicago gyvenantiems visus patarimus suteikiame laisvais.

Kreipkitės šiuo adresu:

Sandaros Steamship Agency

3236 S. Halsted St.

Chicago, Ill.

K. ŠIDLAUSKO

APTIEKA

Kuriose galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės: 373 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

BRONIS KONTRIM

Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace. 120 Marine Road, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 2488 — W.

Lietuviškų Čevėrykų

Krautuve

90 MILLBURY ST. Worcester, Mass. Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą atsisirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Prieinamos kainos.

Tel. Park 2240-4274-4387

PETER BROTHERS

COAL WOOD & LUMBER Geras Patarnavimas 161 WASHINGTON STREET WORCESTER, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS

LIETUVIS GRABORIUS

SUTEIKIA GERIAUSI PASKUTINI PATARNAVIMĄ. Už pilną pagrabą galima apieiti su \$80 ir angėliau už didesnę. O už vaikų nuo \$20 ir angėliau. Patarnauja greitai ir pigiai. OFISO IR GYVENIMO ANTRAAAS: 250 Broadway So. Boston, Mass. Telephone So. Boston 4486

Skaitykite SANDARA

"SANDARA" tai veidrodė Amerikos lietuvių gyvenimo, tai vienatinis demokratiškas, tautiškas, liberališkas laikraštis. "Sandarą" leidžia jau per 17 metų Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, kuri daug prisidėjo prie Amerikos lietuvių geresnio gyvenimo, taipgi daug prisidėjo ir prie Lietuvos Nepriklausomybės iškovojimo.

"SANDAROJE" rašo ir bendradarbiauja geriausios Amerikos lietuvių jėgos, taipgi turi korespondentų ir rašytojų iš Lietuvos, Vokietijos, Francijos, Pietų Amerikos respublikų ir k. Jei dar neskaitytote "SANDAROS," tai išsirašykite ir apturėję kas savaitę džiaugsitės su jos žiniomis, pranešimais, visais straipsniais ir tt.

"SANDARA" kainuoja metams tik \$2.00. Idėkite į laišką du doleriu, užrašykite "Sandaros" adresą ir nunešę į paštą užregistruokite. Jeigu turite Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų, tai nukirpkite kuponą už 1930 m., arba už 1931 metus ir atsiųskite "Sandarai," tai gausite "Sandarą" per metus ir dar priedo už 50c. knygy. O jei prisijusite Penkis dolerius pinigais arba kuponais, tai "Sandarą" gausite per tris (3) metus. Į Lietuvą "Sandara" metams \$3.00.

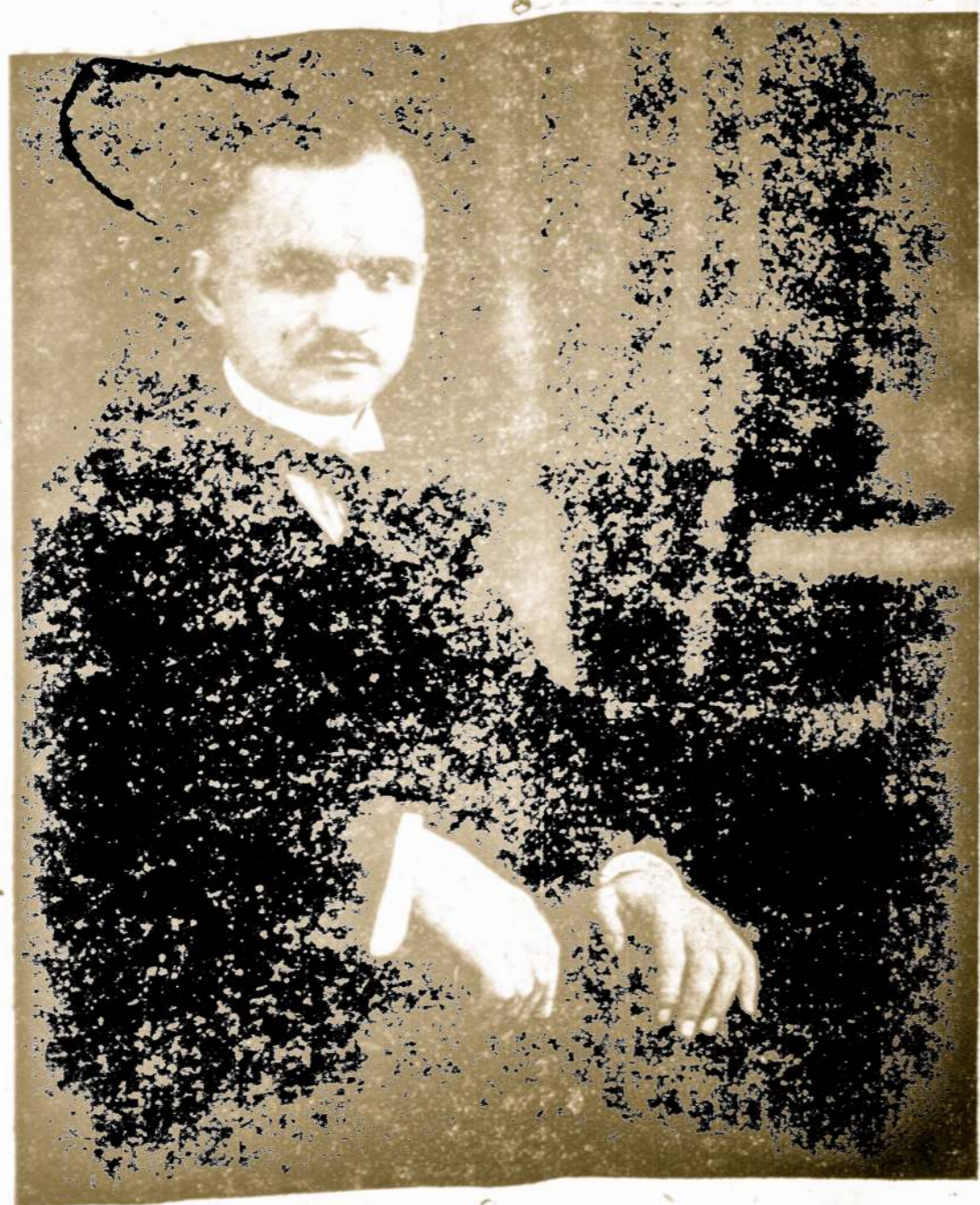
Visada rašykite šiuo adresu:

"Sandara"

3236 South Halsted Street,

Chicago,

CHICAGOJE

Komp. ANTANAS POCIUS, įsteigėjas ir direktorius Beethoveno Konservatorijos.

Prijungta Muzikos Mokykla.

Pono Justo Kudirkos muzikos mokykla, sėkmingai veikusi per kelią metų, tapo prijungta prie Beethoveno yra sakoma: "Vienybėje galybė". Mokytojai prie nustatytos tvarkos, bendromis jėgomis, lengviau galės teikti mokiniams pilną muziką išsilavinimą. Beethoveno Konservatorija yra vienatinė valdiška lietuvių muzikos įstaiga Amerikoje. Čionai, mokoma piano, vargonų, griežti smuikų, violončelė, skambinti man dolina, gitara, ir tt., groti kor netu, trombonu, klarineta, saxophonu ir tt. Gali velti dalyvauti chore ir orkestroj. Mokinių koncertai esti kas mėnesį. Moko patyrę, aukštesnio išsilavinimo mokytojai. Pamokos teikiamos dieną ir vakare. Gera proga įsigyti diplomai, medaliai ir kitoki garbės pažymiai. P-nas Justas Kudirka konservatorijoje, 3259 S. Halsted St., Tel. Victory 1404 išimtinai duos balso pamokas. Norintieji studijuoti bile kurią muzikos šaką, galite įsirašyti bile kada.

WEST PULLMAN, ILL.

Rugsėjo 13 d. įvyko SLA. 55 kuopos susirinkimas. Narių buvo nedaug, gal kaip karštas oras, nariai savais reikalais išvažinėję.

Mockeivičius seniai ir sunkiai serga. Manoma, kad jis išims visą pašėpą iš susivienijimo. Persikėlė M. Baranuskas iš De Kalb, Ill. Jis ten gyvendamas priklausė kai po pavienis prie susivienijimo — gabus veikėjas, iš ama to — barzdaskutys, apsigyveno West Pullmane. Po trumpo apkalbėjimo, tapo priimtas.

Buvo svarstoma apie peštynes kilusias centre. Po trumpo apkalbėjimo, musų kuopa pasitenkino nuosprendžiu Pildomosios Tarybos.

Nutarta rengtis lapkričio mėnesį paminėti dvejais sukaktuves. Tam reikalui išrinkta komisija: A. Stakus, K. Alvinas ir J. Tamašauskas. Jos nuožniurai pavestas visas darbas. Komisija turėjo pasikalbėjimą; ji mananti paimti West Pullman didžiąją svetainę, pareikalauti iš centro kalbėtojo. Komisija mano surengti šaunias prakalbas, gal ir su programu. Nebus įžangos imama nei kolektyvų. Mat komisija ima domėn blogus laikus ir todėl nenori per daug išnaudoti savo narius kaip lygiai pašalinus, o tik nori žmones supažindinti su susivienijimu ir jo praeities darbais. Dieną ir laiką paskelbsime vėliau, — tėmykite spaudą ir nepamirškite atsilankyti į tas prakalbas.

Bolševikai, raudonojo sojuo nariams neismoka pašėpos. Tulas narys sirgo ir jam priklausė \$72.00, bet gavo tik \$18.00. Kodėl bolševikai

ku, violončelė, skambinti man dolina, gitara, ir tt., groti kor netu, trombonu, klarineta, saxophonu ir tt. Gali velti dalyvauti chore ir orkestroj. Mokinių koncertai esti kas mėnesį. Moko patyrę, aukštesnio išsilavinimo mokytojai. Pamokos teikiamos dieną ir vakare. Gera proga įsigyti diplomai, medaliai ir kitoki garbės pažymiai. P-nas Justas Kudirka konservatorijoje, 3259 S. Halsted St., Tel. Victory 1404 išimtinai duos balso pamokas. Norintieji studijuoti bile kurią muzikos šaką, galite įsirašyti bile kada.

NORTH SIDE

pasiliko didesnę dalį pinigų, jie to nariams nepaaiškina. Keršiu tebera neismokėta pomirtinė \$3,000.00. Giminės kreipės prie advokato šlakio, kuris paaiškino, kad iš sojuo negalima iškolektuoti pomirtinė, nes kuopa nečerteriuota. Sako, galima iškolektuoti tik iš to, kuris renka mokėtis. Gal ir daugiau yra tokių nusiskriausių. Tai mat kaip elgiasi raudonieji sojuzininkai su žmonių pinigais.

Metai laiko atgal, tie raudonieji mekleriai pabėgo iš SLA. 55 kp. į komunistišką nuovadą. Pabėgėliai gyrėsi, kad jų kuopa yra teisėta ir kad su jais einą 90 narių ir kas mėnesį prisirašo po 15 naujų. Dabar jie nebesivadiena SLA. 55 kuopa, bet 2-ra. Reiškia ne mes buvome pabėgėliai, bet bolševikai. Matome iš "ježednievno", kad bolševikai nori susivienyti su A. P. L. A. Pruseika seniai yra pasakęs, kad bolševikams kito išėjimo nebus, kaip eiti prie minėtos draugijos. Ar ir dabar suviltiems nariams nėra dar aišku, kad komisarai apgaudinėja?

—Koresp.

DRAGIŠKAS IŠVAŽIAVIMAS.

Pereitam sekmadieny oras pasitaikė labai gražus. Už tai pasikinę geležinį žirgą nutraukėme River Road į miškus.

Čia jau buvo suvažiavę pui kus burys northsidecių, su savo vadu Strupu. Kelios feimynos atvyko net iš Melrose Park ir Marquette Park. Tai tikras piknikas. Northsides žmonės važiuoja visi kartu ir gražiai pasilinksmina.

V. V. K.-to Susirinkimas

Vilniaus Vadavimo Komiteto visuotinis susirinkimas įvyks 26 d. Rugsėjo, Sandaros svetainėje, 3236 So. Halsted St., 8 val. vakare.

Tas susirinkimas bus ypatingai svarbus musų organizacijai, nes jame bus apkalbėti visi svarbesnieji šios organizacijos reikalai, ypatingai skanties parengimas, kuris įvyksta Spalio 7 d. Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted Street.

Taigi kviečiame visus šio Komiteto narius, draugijų atstovus ir visus gerus lietuvius bei šio kilnaus darbo, Vilniaus atvadavimo, pritarėjus, atsilankyti į šį susirinkimą ir nors šiek tiek pasidaruoti, kad tas parengimas, kurio visas pelnas yra skiriamas Vilniaus krastų reikalams, būtų pasekmingas.

—V. V. K.-to Sekr. A. Vaičaitis.

Jaunoji Birutė Pradėjo Praktikas.

Rengiasi prie Vilniaus Dienos.

Ši vaikų draugijėlė stoji vėl į darbą. Pirmoji repeticija buvo skaitlinga ir sutraukė beveik visus senuosius narius. Upo ir energijos niekam netrūksta. Jaunieji skubiai rengiasi prie Vilniaus Dienos, sereidoje, Spalio 7 dieną, Lietuvių Auditorijoje.

Mes nesitikim nieko ypatingo patiekti, tik norime, kad ir Jaunoji Birutė dalyvautų šioj taip svarbioj Vilniaus minėjimo dienoj

Visi tėvai prašomi atsiųsti savo vaikučius į Jaunąją Birutę, kur jie galės prasilavinti dainų ir lietuvių kalbos. Sekanti musų repeticija bus penktadienį, Sandaros svet.

—Narys.

TOWN OF LAKE

Mirė vietinis biznierių St. Paukšta.

Pirmadienį, rugs. 21 d. mirė St. Paukšta, turėjęs valgomų daiktų krautuve 4530 So. Honore St. Velionis būvo dar gana jaunas — 36 metų. Kiek laiko atgal susirgo plaučių uždegimu ir pradėjo sveikti. Daktaras patarė, kad per ke turias savaites nieko nedirbti, o tik išėtis.

Tačiau būnant biznyje daktaro įsakymai sunku pildyti. Velionis ėmė šį tą dirbti krautuvej. Liga vėl pasikartojė ir šį kartą laimėjo mirtis.

—Rep.

P-lė E. Markunaitė žengia į Moterystės Stoną.

Viena populiariausių narių Sandaros jaunimo tarpe.

Už trejetos savaitė, t. y. spalio 17 d. įvyksta p-lės Emilijos Markunaitės ir Dr. Johno Yorke vestuvės. Tai bus šiaunos iškilmės, kurios savo svarba pralenks daugelį kitų.

P-lė E. Markunaitė yra žinoma kaip viena rimtųjų ir nuoširdžių Sandaros rėmėjų ir narių. Kiekviena mergina galėtų pavydėti jai populiarume ir pagarboj, kuria ji įsigijo Chicagos lietuvių tarpe.

Norisi parašyti gana daug apie p-lė E. Markunaitę, bet tuomet atrodytų, kad ji rengiasi visiškai pasitraukti iš lietuviško gyvenimo, o tam mes visi netikim.

P-NAS D. PIVARUNAS LAIMEJO GOLFO KARUNĄ

Amerikos golfo čempionu yra lietuvis W. Burke. Chicagoj gana aukštai atsidurė irgi musų tautietis ir biznierių p. D. Pivarunas, kuris South Moor Country Club laimėjo dvi taures.

Dovanos bus jam įteiktos laike specialio banketo. —Rep.

ALTS. 4-to Apskričio Suvažiavimas.

Suvažiavimas visų Sandaros 4-to Apskričio kuopų delegatų įvyks trečiadieny, rugsėjo 30 d., 8 val. vakare, Sandaros svet., 3236 So. Halsted St.

4-to apskričio valdyba kviečia visus delegatus ir kuopų valdybas, bei veiklesnius narius dalyvauti šiame suvažiavime, nes artinantis žiemos sezonui reikalinga daugelis dalykų apsvarstyti.

4-to Apsk. Valdyba.

IŠPARDAVIMAS

Pianu ir Radio

— U Z —

Mažiausės Kainas

Visam

Žmogaus Gyvenime

Upright pianai, vartoti, pilnai geri del mokimos, tik po

\$20

Player pianai, vartoti, gražina gerai, tik po

\$45

Radios, pilnai įrengti dailiuose kabinetuose, verti iki \$125.00 po

\$29

Kombinacijos radio su gramafonu, Naujos Mados, gerųjų išdirbysčių tik po

\$75

Didelis Pasirinkimas Lengvus Išmokėjimai Didžiausios Krautuves

Peoples

Furniture Co.
KRAUTUVES
4177-83 Archer Ave
Lafayette 3171
2536-40 W. 63-rd St.
Hemlock 8400
Chicago, Ill.

O Vilniaus Neužmiršk Lietuvi!

Tokių Tai Obalsiu Vilniaus Vadavimo Kom. Chicagoje Rengia šiuose metuose svarbią iškilmę

VILNIAUS DIENA

Kuri Įvyks

Seredoj

Spalio-October 7 d.

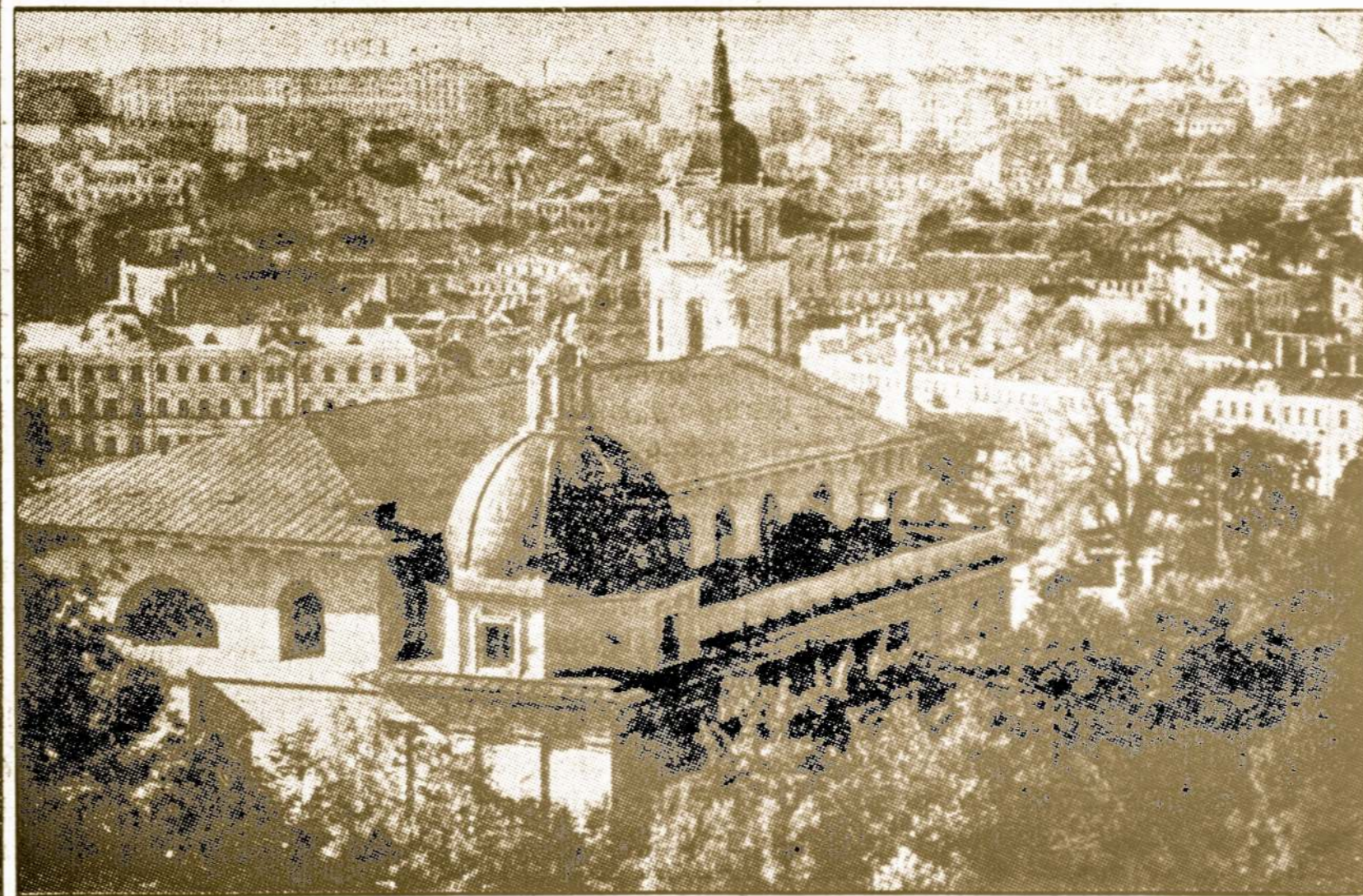
1931

LIET. AUDITORIJOJ

3133 So. Halsted St.

Pradžia 7:30 val. Vakare—

Įžanga 25c Ypatai.

Programė dalyvauja žymiausi dainininkai, artistai ir idomus kalbėtojai.

Mes kreipiamės į geros širdies lietuvius pagelbėti V. V. K.-tui atsiekti užbrizto tikslo — surengti gražų ir skaitlingą mitingą, pašvęstą sostinės vadavimo idejai.

Gal but kažkurie pamiršo pirmesnius pažadus kovoti už Vilnių; kiti gal neteko vilties ir pasidavė apatijai ir neturi pakankamai drąsos plaukti prieš sriovę arba ginti teisingumo principą, kuomet politiniai grobikai laikinai paėmė viršų. Bet mums, lietuviams, kito išėjimo nėra, kaip tęsti kovą ištisu frontu, iki galutinę laimėjimo.

Trečiadienio vakare, Spalio 7 dieną, turėsim progos užgirsti puikią programą, kurią tik Vilniaus Vadavimo Komitetas sugeba patiekti.

Daugelis Chicagos lietuvių draugijų ir organizacijų nutarė dirbti su mumis išvien. Nors įžanga vos 25 centai, bet jeigu liktų pelno, jis bus pasiūstas Vilniaus lietuvių labdaringsiems istaigoms.

Visus kviečia Vilniaus Vadavimo Komitetas.

